

SVĚTLO

39. ČÍSLO / XI. ROČNÍK

8 Kč (12Sk)

28. ZÁŘÍ 2003

Z obsahu:

Bůh obnoví svůj lid

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
10. září 2003
- strana 2 -

**Papež Jan Pavel II.
na pastorační návštěvě
Slovenska**
- strana 4 -

**O Crux ave, spes unica -
Zdráv buď, Kříži,
jediná naděje!**
Homilie Jana Pavla II.
14. 9. 2003
na svátek Povýšení
svatého Kříže v Bratislavě
- strana 6 -

**Svatý Václav
prvním z Čechů**
- strana 7 -

**Poslední katolický císař
Karel I. Habsburský, císař
rakouský a král uherský**
- strana 8 -

**Jak císařovo veto vedlo
k volbě svatého papeže**
- strana 12 -

**Sladký pohled
Panny Marie**
- strana 13 -

**Boží Církev jako Církev
Krista a Ducha Svatého**
- strana 16 -

Václav Myslbek: Kníže sv. Václav

Bůh obnoví svůj lid

Kantikum, které nyní dozívá v našich uších a našich srdcích, složil velký prorok Izraele. Jedná se o Ezechiela, svědka jedné z nejtragičtějších epoch, jaké prožil hebrejský národ: vyvrácení judského království a jeho hlavního města Jeruzaléma, po němž následovala trpká událost babylonského vyhnanství (6. stol. př. Kr.). Úryvek, který tvoří součást křesťanské modlitby chval, je vzat z 36. kapitoly Ezechiela.

Pasáž z této stránky, vytvořená na liturgický hymnus, chce využít hluboký smysl tragédie, kterou prožil lid v oněch letech. Zemí danou Izraeli od Hospodina v dědictví otrávil modloslužba a hřích. Ten je v podstatě více než jiné příčiny odpovědný za ztrátu vlasti a rozptýlení mezi národy. Bůh totiž není lhostejný tváří v tvář zlu; vstupuje tajemně na scénu lidských dějin se svým soudem, který dříve nebo později odhalí zlo, uchrání oběti a ukáže cestu spravedlnosti.

Bůh nechce smrt

Ale cílem Božího jednání není nikdy zkáza, prosté a jednoduché odsouzení, zničení hříšníka. Sám prorok Ezechiel tlumočí tato božská slova: *Mám snad zalíbení ve smrti ničemníka..., nebo spíše si přeji, aby změnil své chování a žil? Vždyť já nemám zalíbení ve smrti toho, kdo umírá. Obráťte se a budete žít* (18,23.32). V tomto světle se daří pochopit význam našeho kantika, plného naděje a spásy. Po očištění zkouškou a utrpením vzhází úsvit nové éry, kterou již ohlásil prorok Jeremiáš, když mluvil o *nové smlouvě* mezi Hospodinem a Izraelem (srov. 31,31-34). Týž Ezechiel v 11. kapitole své prorocké knihy vyhlásil tato božská slova: *Dám jim nové srdce a vložím do nich nového ducha; odejmu z jejich těla srdce kamenné a dám jim srdce*

z masa, aby se řídili mými ustanoveními, zachovávali mé zákony a uváděli je ve skutek; budou mým lidem a já budu jejich Bohem (11,19-20).

Duch Boží

V našem kantiku (srov. Ez 36,24-28) prorok znovu opakuje toto proroctví a doplňuje ho obdivuhodným upřesně-

ním: „nový duch“, kterého Bůh dá synům svého národa, bude jeho Duch, Duch samotného Boha (srov. v. 22).

Ohlašuje se tedy nejen očišťování, vyjádřené znamením vody, která obmývá hanebnosti svědomí. Nečeká se pouze na osvobození od zla a hříchu, i když je to nutné (srov. v. 25). Důraz Eze-

chielova poselství se zaměřuje především k jinému velice překvapujícímu aspektu. Lidstvu je totiž určeno, aby se narodilo k novému životu. Jeho prvním symbolem je „srdce“, které v biblické řeči poukazuje na nitro, na osobní svědomí. Z našeho nitra bude vytrženo *srdce kamenné*, ledové a necitelné, znamená zatvrzelosti zla. Bůh tam vloží *srdce z masa*, to je pramen života a lásky (srov. v. 26). Do životního ducha, který při stvoření dal tvorům oživit (srov. Gn 2,7), přistoupí v nové ekonomii milosti Duch Svatý, který nás pozvedá, podněcuje nás, vede nás k světlu pravdy a vlévá *Boží lásku do našich srdcí* (Řím 5,5).

Zrození nového stvoření

Tak se ukáže ono *nové stvoření*, které bude popsáno u svatého Pavla (srov. 2 Kor 5,17; Gal 6,15), až se v nás potvrdí smrt *starého člověka, těla hříchu*, abychom už *nebyli otroky hříchu*, ale nové stvoření, přetvořené Duchem zmrtvýchvstalého Krista: *Svlečte ze sebe starého člověka s jeho počínáním a oblečte člověka nového, který se obnovu-*

je k správnému poznání, aby se podobal svému Stvořiteli (Kol 3,9-10; srov. Řím 6,6). Prorok Ezechiel ohlašuje nový lid, který Nový zákon spatří svolaný samým Bohem skrze dílo jeho Syna. Toto společenství *srdce z masa* a vlitého *ducha* zakusí živou účinnou přítomnost samého Boha, který bude oživovat věřící tím, že v nich bude působit svou účinnou milostí. *Kdo zachovává jeho přikázání, řekne svatý Jan, zůstává v Bohu a Bůh v něm. A že v nás zůstává, poznáváme podle Ducha, kterého nám dal* (1 Jan 3,24).

Ovoce křtu a upřímné zpovědi

Uzavřeme své rozjímání nad Ezechielovým kantikem tím, že vyslechneme svatého Cyrila Jeruzalémského, který v Třetí křestní katechezi tuší v prorocké stránce lid křesťanského křtu.

Připomíná, že ve křtu jsou odpuštěny všechny hříchy, i ta nejtěžší provinění. Proto se biskup obrací na své posluchače: „Měj důvěru, Jeruzaléme, Pán odstraní tvé nepravosti (srov. Sof 3,14-15). Pán obmyje vaše ničemnosti..., *pokropí vás vodou čistou a budete očištěni od každého hříchu* (Ez 36,25). Andělé vám s jásotem připraví věnec a rychle zapějí: *Kdo je ta, která vystupuje neposkvrněná, opřena o svého milého* (Pís 8,5)? To je přece duše, která byla zotročena, a nyní je svobodná a nazývá adoptivním bratrem svého Pána, který přijímá její upřímné předsevzetí a říká jí: *Hle, jak jsi krásná, tak krásná* (Pís 4,1)! Tak volá a naráží tak na plody dobré zpovědi učiněné s dobrým svědomím... Kéž dá nebe, abyste všichni podrželi v živé paměti tato slova a vytěžili z nich plody tím, že je převedete do svatých skutků, abyste se zachovali bezúhonní pro mystického Ženicha a obdrželi od Otce odpuštění hříchů“ (n. 16: Le catechesi, Řím 1993, s. 79-80).

Bolletino Vaticano 10. 9. 2003
Mezititulky redakce Světla

EDITORIAL

Pokaždé, když nějaká významná osobnost podniká cestu mimo své sídlo, neopomenou sdělovací prostředky připomenout, jaká bezpečnostní opatření provázejí její cestu a její veřejná vystoupení. Před návštěvou Svatého otce na Slovensku hovořil tamní tisk o 5000 policistů povolanych k jeho ochraně a poznamenal, že americký prezident a papež mají tu největší osobní ochranu. Nikdo se už tomu nediví, tím spíše, že papež se už jednou stal terčem vražedných výstřelů. Jeho život však tehdy neuhájila ochrana

ka, ale záštita té, které se zcela a bezvýhradně zaslivil. Čím to, že si nemůžeme být jisti tím nejzákladnějším, svou bezpečností, a to ani ve světě, který se tak holedbá svým pokrokem? Civilizační pokrok se neprojevil v tom, že by lidé byli k sobě lidštější, nýbrž spíše v tom, že se využívá stále technicky účinnějších, rafinovanějších prostředků, jak prosadit své a zbavit se toho, kdo stojí v cestě.

Je tomu bohužel tak, že nezůstalo u toho, co se stalo již na samém úsvitu našich dějin
Pokračování na str. 15

Pravá moudrost

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní slavnosti

Zapří sám sebe a vezmi na sebe svůj kříž

To, co dnes Pán uchystal pro své učedníky, nepatří k oblíbeným tématům, která lidé rádi slyší. Není to nic divného, jestliže ani tobě neznějí slova o utrpení příjemně. Ale Pán o tomto tématu nemůže pomlčet, protože je to jediná cesta, kterou Otec vyznačil pro něho a po které za ním mohou přijít také jeho učedníci. Proto se nesnaž vyhnout tomuto problému a raději se otevři Ježíšovo vysvětlení.

Tvůj Pán ví velmi dobře, co ho čeká mezi Getsemanskou zahradou a Golgotou. Od počátku nosí před svým duchovním zrakem jasný obraz cesty, která ho čeká v Jeruzalémě a o které jeho učedníci nechtějí nic slyšet. Tyto události se neodvratně blíží a Pán na ně musí připravit i své učedníky. Podstatné je, že tato cesta kříže není sama v sobě cílem, ale pouze průchodem do budoucího života. Propast mezi tím, co si člověk zde na zemi způsobil svým hříchem, a mezi nebeskou blažeností a slávou, kterou Bůh připravil těm, kteří ho milují, je tak velká, že ji není možno překlenout bez bolesti.

Co to znamená, *zapřít sám sebe*? To znamená odložit svou lidskou koncepci, své vlastní sebelépe vymyšlené cesty, které si sestavuješ po svém, třeba i s použitím Pánových slov, jen aby ti nejlépe vyhovovaly, a přijmout jeho způsob a jeho smýšlení. Měj se na pozoru před nepravými hlasateli, kteří by z evangelia chtěli udělat návod na pohodlnou cestu životem, na kterou už nepatří odříkání a oběti. Ježíšův požadavek dále trvá. Žádná vylepšená alternativa nebyla vyhlášena. Co znamená výzva *vzít svůj kříž*? Nebát se oběti a odříkání a odstraňovat tak všechno, co tvoří překážky na cestě za Ježíšem: špatné náklonnosti, nezřízené city, změkčilost a pohodlnost, smyslná pokušení a nezřízené tužby po majetku a moci. Znamená to také přijímat z Boží ruky všechno, čím tě Pán očišťuje a připravuje k věčnému patření na jeho svatost a slávu. Kříž, o kterém Pán mluví, je třeba nést, nikoliv jen pohodlně přepravit. Přijmi tento kříž z jeho ruky jako jeho dar a součást jeho kříže, na kterém byl ukřížován a zemřel, aby tě navěky zachránil pro věčné štěstí. Pamatuj, že když jej poneseš za Pánem, nepůjdeš nikdy nevyšlapanou cestou. Pán po tobě nežádá nic, co by sám nezkusil a nevytrpěl. Vykročíš-li za ním každý den s novou odhodlaností a lás-

kou, přesvědčíš se, že ti nikdy nebude scházet jeho pomoc ani potřebná míra radosti, která je zdrojem síly. Touto cestou šel nejen Ježíš, ale nesmírné zástupy jeho svatých, kteří se nyní v cíli své cesty nekonečně radují a čekají toužebně i na tvůj příchod.

Pánovy požadavky ti připadají náročné nebo dokonce nesplnitelné tehdy, jestliže mu ve skutečnosti nevěříš. Přemýšlej stále o jeho slovech a hledej v nich tu pravou moudrost, která *se dává nalézt těm, kdo ji hledají, neboť její začátek je upřímná touha poučit se*. Pravá moudrost spočívá v tom, že správně hodnotíš všechny věci, abys našel svůj opravdový prospěch. *Co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši?* Neříká ti těmito slovy věčná Pravda, že máš v sobě poklad větší ceny, než jakou představuje celý stvořený svět? To není z jeho strany žádná nadsázka. Pán nepoužívá barnumskou reklamu, aby tě k něčemu nalákal, jak to dělají ziskuchtiví náhončí tohoto světa. Cena tvého největšího pokladu, tvé duše, nezávisí na nabídce a poptávce. Jestliže o ní málo slyšíš, a to dokonce i od těch, kteří by ti ji měli ustavičně připomínat, jestliže všichni kolem tebe ji mají za nic, její nekonečná hodnota se tím vůbec nemění. Tvá duše je pro tebe zárukou tvého věčného života, *dědictví, které nepomine, skvělého a trvalého*. Jestliže ji ztratíš, *jakou dáš za ni náhradu?*

Pán totiž *přijde ve slávě svého Otce se svými anděly, a tehdy odplatí každému podle jeho jednání*. To, k čemu se přiznávaš pokaždé, když se modlíš vyznání víry, se jednou stane skutečností. Ten Ježíš, který je tak nesmírně milosrdný, že nás zrodil k novému životu, přijde znovu, aby nás soudil. Jestliže jsme byli uzdraveni jeho ranami, není to proto, abychom si zde na zemi zařídili bezstarostný a pohodlný život, ale abychom byli *mrtví hříchům a žili spravedlivě*. Umírání hříchům nemůže být bezbolestné. Ale nesluší se, abychom byli ochotni dát všechno Tomu, který nám a za nás dal vše? Tak tomu rozuměli svatí a vytrvali, i když byli postaveni tváří v tvář oběti vlastního života. Uvěřili Pánu, když říká: *Kdo svůj život ztratí pro mne, nalezne ho*. Tato Ježíšova slova platí nejen o nejvyšší oběti vlastního života, ale o každém sebezáporu, který představuje *umírání hříchu*. Kdo bude uznán za svatého? *Ten, kdo svatě střeží svaté příkazy*.

Pane, dej, ať na přímlovu svatého mučedníka Václava se v životě zříkám sebe a celým srdcem lnu k tobě!⁽¹⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. 2. vstupní modlitba

Liturgická čtení

1. čtení – Mdr 6,9-21

K vám, vládcové, se obrazení má slova, abyste se naučili moudrosti a neklesli. Ti totiž, kdo svatě střeží svaté příkazy, budou uznáni za svatě, ti, kdo jsou o nich poučeni, naleznou ospravedlnění. Buďte tedy žádostivi mých slov, tužte po nich a poučíte vás.

Moudrost září a nevadne, lehce ji uvidí ti, kdo ji milují, a dává se nalézt těm, kdo ji hledají. Předchází ty, kdo po ní touží, a ukazuje se jim první. Kdo časné k ní přichází, neunaví se, nalezne ji, jak mu sedí u dveří. Myslet totiž na ni, je svrchovaná moudrost, kdo bdí kvůli ní, brzy je bez starosti.

Vždyť sama obchází a hledá ty, kdo jsou jí hodni, na cestách se jim ukazuje s přízní a při každé myšlence jim vychází vstříc.

Neboť její začátek je zcela upřímná touha poučit se, péče poučit se je láska (k ní), láska pak (k ní) je zachovávat její přikázání, dbát o přikázání je zajistit si nesmrtnost, nesmrtnost pak dává místo u Boha.

Touha tedy po nesmrtnosti přivádí ke kralování. Těšíte-li se tedy, vládcové lidí, z trůnu a žezel, čtete moudrost, abyste na věky kralovali.

2. čtení – 1 Petr 1,3-6; 2,21b-24

Veleben buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista! Protože je tak nesmírně milosrdný, znovu nás zrodil, takže zmrtvýchvstáním Ježíše Krista máme živou naději na dědictví, které nepomine, na dědictví skvělé a trvalé. Je pro vás připraveno v nebi; protože totiž máte víru, chrání vás Boží moc (a vede) ke spáse, která se má ukázat (nyní) v poslední době. A proto budete potom jásat, i když vás teď ještě na krátký čas snad musí trápit všelijaké zkoušky. Vždyť také Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích. On nic špatného neudělal a nikdo od něho neslyšel nic neupřímného. Když mu spílali, on jim to spíláním neoplácel, když trpěl, nevyhrožoval, nýbrž ponechal vše tomu, který soudí spravedlivě. On sám vynesl na sobě naše hříchy na dřevo. To proto, abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě. Jeho krvavými ranami jste uzdraveni.

Evangelium – Mt 16,24-27

Ježíš řekl svým učedníkům: »Kdo chce jít za mnou, zapří sám sebe, vezmi můj kříž a následuj mě. Neboť, kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho; kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho. Neboť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši? Nebo jakou dá člověk náhradu za svou duši? Syn člověka přijde ve slávě svého Otce se svými anděly, a tehdy odplatí každému podle jeho jednání.«

Papež Jan Pavel II. na pastorační návštěvě Slovenska

**Z PROJEVU PŘI UVÍTÁNÍ
NA BRATISLAVSKÉM
LETIŠTI 11. 9. 2003**

Děkuji Pánu, že mi dopřál již potřetí vstoupit na milovanou slovenskou zemi. Přicházím jako poutník evangelia a přináším všem pozdrav míru a naděje. (...)

Na vytváření občanských a náboženských dějin Slovenska se svým způsobem podíleli horliví svědkové evangelia, které bych chtěl všechny s vděčností vyzvednout. Mám na mysli hlavně bratry ze Soluně – svaté Cyrila a Metoděje, apoštoly slovan-ských národů, ale také ostatní, kteří osvědčili své ctnosti v obětavé službě bližním. K nim přibude biskup Vasil Hopko a řeholní sestra Zdeňka Schelingová, které tuto neděli s radostí zapíšu do seznamu blahoslavených. Všichni zanechali plodné brázdy dobra v kultuře slovenské společnosti. Dějiny této země se takto ve velké míře jeví jako dějiny věrnosti Kristu a jeho Církvi.

Již zanedlouho vstoupí vaše země jako plnohodnotný člen do společenství evropských národů. Milovaní, přispějte svojí bohatou křesťanskou tradicí k budování identity Evropy. Nespokojte se pouze s hledáním ekonomických výhod. Veliké bohatství může ve skutečnosti vyvolat také velkou chudobu. Jen budováním společnosti, která navzdory obětem a těžkostem respektuje lidský život ve všech jeho formách, propaguje rodinu jako místo vzájemné lásky a růstu osobnosti, hledá společné dobro a je pozorná k potřebám nejslabších, může zabezpečit budoucnost na pevných základech a blaho pro všechny.

**Z HOMILIE PŘI MŠI SVA-
TÉ V BANSKÉ BYSTRICI
12. 9. 2003**

*Mé srdce plesá v Pánu (resp. žalm). S radostí v srdci a s hlu-
bokou vděčností se dnes nachá-*

zím na tomto náměstí spolu s vámi, bratři a sestry, abychom společně slavili památku Jména blahoslavené Panny Marie.

Nacházíme se na místě mimořádně významném pro dějiny vašeho města: vždyť ono je

ni z evangelia, které jsme právě slyšeli. Ona se obrací k andělu Gabrielovi, který jí zjevuje Boží povolání, aby se stala matkou jeho Syna. Vtělení Slova je rozhodujícím momentem v „plánu“, který Bůh zjevil na

Papež Jan Pavel II. na uvítanou líbá slovenský chléb

památkem náboženské úcty vašich předků k Všemohoucímu a nejsvětější Panně Marii jakož i snahy nepřejícího režimu o profanaci tohoto vzácného dědictví v letech tak nedávných. Sloup a socha Panny Marie jsou tichými svědky těchto skutečností. (...)

Jsem, služebnice Páně (Lk 1,38) říká Panna Maria v čte-

sámém počátku lidských dějin po prvotním hříchu. Chce lidem zprostředkovat svůj vlastní život a pozvat je, aby se stali jeho dětmi. Je to povolání, které čeká na odpověď každého jednotlivce. **Bůh spásu nevnučuje. On ji nabízí jako iniciativu lásky, na kterou je třeba odpovědět svobodným, rozhodnutím motivovaným také láskou.**

Mše svatá v Banské Bystrici

Dialog mezi andělem a Marií, mezi nebem a zemí, je v tomto smyslu pro nás vzorem: pokusme se v něm najít pro sebe poučení.

Anděl předkládá Boží záměr pro budoucnost lidstva. Maria odpovídá odpovědně a obrací svou pozornost na svůj současný stav: je zasnoubena s Josefem, jemu je slíbena za manželku (srov. Lk 1,34). Maria nečiní námitky vůči Božím záměrům, ale ptá se na objasnění svého současného stavu, ve kterém se jako člověk nachází. Bůh odpovídá na tento její požadavek tím, že s ní navazuje dialog. On má rád co do činění s osobami odpovědnými a svobodnými.

Co z toho všeho může být pro nás poučením? Maria nám ukazuje cestu k vyzrálé svobodě. V dnešní době je nemálo pokřtěných křesťanů, kteří si svoji víru ještě odpovědně a uvědoměle neosvojili. Nazývají se křesťany, ale stále ještě nevědí, co chtějí a proč to chtějí.

To je poučení pro dnešek: je nezbytné učit se svobodě. Především je nutné, aby rodiče vychovávali své děti v rodinách k správné svobodě a připravovali je na to, aby jednou dovedli dát správnou odpověď na Boží volání. Rodiny jsou tou zahradou, na které vyrůstají sazenice nových generací. V rodinách se formuje budoucnost národa.

Právě v tomto smyslu apeluji na diecézní synodu, kterou jste svolali, aby byla jedinečnou příležitostí k pastorační rodině a k objevení vždy nových způsobů, jak hlásat evangelium novým generacím této vznešené země.

Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova (Lk 1,38). Maria věří, a proto říká ano. Je to víra, která se stává životem: stává se závazkem vůči Bohu, který ji naplňuje svou přítomností skrze božské mateřství, a závazkem vůči bližnímu, který čeká na její pomoc v oso-

bě Alžběty (srov. Lk 1,39-56). Maria se svobodně a vědomě odevzdává do Boží iniciativy, která v ní realizuje své *veliké věci*: mirabilia Dei.

Postoj Panny Marie zve každého z nás k zamyšlení: s každým z nás má Bůh svůj záměr, na každého z nás se obrací svým „povoláním“. Rozhodující je rozpoznat toto povolání a umět ho přijmout, být mu věrný.

Bratři a sestry, dejte prostor Bohu! V různorodosti a bohatství jednotlivých povolání jsme, jeden každý z nás, pozváni, abychom podle Mariina vzoru přijali Boha do svého života a vydávali svědectví jeho lásky. To nechť je naším dnešním společným předsevzetím, které plní důvěry vkládáme do Mariiných mateřských rukou. Na její přímluvu nechť dostaneme dar pevné víry, která osvětluje horizont života a činí jasnými mysl, ducha i srdce. Amen!

SLOVA SVATĚHO OTCE NA EKUMENICKÉM SETKÁNÍ V BADÍNĚ (přečetl kardinál Josef Tomko)

Drazí bratři a sestry, ze srdce vás pozdravuji v Pánu. Děkuji vám, že jste přišli do Banské Bystrice setkat se s papežem. Vaše přítomnost je výmluvným projevem srdečné spolupráce a pochopení, které charakterizují život Kristových učedníků na Slovensku. Toto rodinné setkání nabývá zvláštního významu. Je příležitostí, aby se v hloubi srdce rozezvulela modlitba božského Učitele, aby všichni byli jedno a svět uvěřil, že Ty jsi mě poslal. Spolu s vámi se obracím s prosbou na všemohoucího Boha, aby nám pomáhal ve společném poslání ohlašovat evangelium lidem dnešní doby a být jeho svědky. Kéž se přiblíží den, kdy budeme moci společně chválit jeho jméno v plné jednotě víry a lásky. Sám Bůh pokoje ať vás zcela posvětil, aby váš duch zůstal neporušený a duše a tělo bez úhony, až přijde náš Pán Ježíš Kris-

Svatý otec při návštěvě Rožňavy

tus. Za to se modlím a to přeji vám i všem, kteří jsou svěřeni vaší pastýřské péči.

HOMILIE JANA PAVLA II. V ROŽŇAVĚ 13. 9. 2003

Prosím vás, bratři, abyste žili důstojně toho povolání, kterého se vám dostalo (srov. Ef 4,1). Naléhavá výzva apoštola Pavla adresovaná křesťanské obci v Efezu stává se mimořádně významnou i pro nás zde shromážděné. Každému věřícímu při různorodosti povolání a charismat je svěřena úloha být učedníkem a apoštolem. Učedníkem, který skromně a pozorně naslouchá Spasitelovu slovu; apoštolem, který vydává svým životem horlivé svědectví podle evangelia.

Jedno slovenské přísloví říká: „Slova poučují, příklady přitahují.“ Ano, bratři a sestry. I vy můžete velkou měrou přispět k evangelizaci součas-

ného světa a k vytvoření spravedlivější a bratrštější společnosti právě křesťanským způsobem života. Proto se na vás obracím slovy apoštola Pavla: *Jen se podívejte na své povolání, bratři* (1 Kor 1,26).

(...)

Drazí bratři a sestry, když jsem přijížděl sem přes Bratislavu a Košice, měl jsem možnost obdivovat rozsáhlá obdělávaná pole, svědectví o vaší práci a vaší námaze. S potěšením jsem si vzpomněl na všechny zemědělské pracovníky, kteří svou nenahraditelnou prací zabezpečují život této země. Ze srdce je zdravím. V podobenství z evangelia, které jsme právě slyšeli, je Pán Ježíš přirovnáván k rozséváči, který s důvěrou zasévá semeno svého slova do půdy lidských srdcí.

Úroda nezávisí jen od semen, ale také od různorodosti půdy,

čili od každého z vás. Všimněte si, jak vysvětluje podobenství Ježíš. Zrno, které sezobali ptáci, představuje příchod zla, které okrádá lidské srdce o smysl pro Boží věci (srov. Mk 8,33) a o pochopení Kříže. Zrno bez kořene představuje situaci, kdy je slovo přijímáno jen povrchně, bez vnitřního přijetí Krista a bez osobní lásky k Pánu (srov. Kol 2,7), ale jedině ty umožňují jeho zachování. Zrno udušené v trní představuje světské starosti, touhu po moci, klam bohatství a pýchu.

Slovo nepřináší úrodu samoočinně. I když je božské, tedy všemohoucí, přizpůsobuje se podmínkám půdy. Přijímá výsledek, který dává samotná půda a který může být i negativní. Jde o tajemství sebeodevzdání, které vřcholí úplným odevzdáním Boha do rukou člověka. Vždyť semeno zaseté do půdy je vlastně sám Ježíš (srov. Jan 12,24).

Podobenství o rozséváči a vysvětlení, které dal svým učedníkům sám Pán Ježíš, nás nutně vedou k zamyšlení. Drazí bratři a sestry, my jsme tou půdou, do které Pán neúnavně zasévá semeno svého slova a své lásky. V jakém duchu je přijímáme? Jakou úrodu přinášíme?

Svatý Jan Zlatoústý, jehož památku dnes slavíme, píše: „Mám s sebou jeho slovo, ono je mojí holí, mojí jistotou... Ono je mojí pevností a ochranou“ (srov. Homilie před exilem, Ž 1-3, PG 52, 428).

Papež vám tu dnes všem odevzdává tento poklad slova a sám se staví do role rozséváče, který s důvěrou vkládá do vašeho srdce „dobrou novinu“ o nebeském království. Buďte tou dobrou a úrodnou půdou, která hojností úrody zadostiučiní očekávání Církve a světa.

„Bez Božího požehnání márné lidské namáhání,“ říká další vaše moudré přísloví. Vyprošuji proto vám i vaši snaze o příkladný křesťanský život hojně Boží požehnání.

Amen!

Mše svatá v Banské Bystrici

O Crux, ave spes unica - Zdráv buď, Kříži, jediná naděje!

Homilie Jana Pavla II. 14. 9. 2003

na svátek Povýšení svatého Kříže v Bratislavě - Petržalce

Draží bratři a sestry! Dnešní nedělní liturgie nás vyzývá, abychom se upřímně zahleděli na Kříž. On je tím „privilegovaným místem“, na kterém se nám zjevila Boží láska. Na Kříž upírali svůj nezlomnou vírou naplněný pohled biskup Vasil Hopka a řeholní sestra Zdeňka Schelingová, které jsem dnes s radostí zapsal do seznamu blahoslavených.

Na Kříži se setkává lidská ubohost s Božím milosrdenstvím. Adorace tohoto nekonečného milosrdenství představuje jedinou cestu, jak se člověk může otevřít tajemství Kříže.

Kříž je zasazený v zemi, jakoby zakořeněný v lidské zlobě. Ale zároveň je vztyčen do výšky směrem k nebi, jako by tam ukazoval prstem na Boží dobrotu. Kristův Kříž je vítězstvím nad zlem, porážkou smrti, je zprostředkovatelem života, znovunavrácením naděje a zvěstováním světla. O Crux, ave spes unica!

Jménem Pána ukřižovaného a zmrtychvstalého ze srdce zdravím vás všechny, kteří jste se zde sešli na tomto otevřeném prostranství v Petržalce. Zdravím tebe, bratře Jane Soko-

le, duchovního pastýře této bratislavsko-trnavské církve, která mě dnes přijímá. Zdravím tvé pomocné biskupy a všechny biskupy Slovenska, zvláště ctihodného kardinála Jána Chryzostoma Korce. S radostí se připojuji k díkůvzdání u příležitosti desátého výročí ustavení vaší biskupské konference.

Zdravím přítomné otce kardinály a biskupy ze sousedních zemí, kteří sem přišli s početnými skupinami věřících. Vaše bratrská přítomnost je výmluvným vyjádřením jednoty, která spojuje jednotlivé místní církve. (...) S pocity nejhlubší lásky pozdravuji tebe, milovaný slovenský národe, zde přítomný anebo sledující pomocí rozhlasu či televize. Vzdávám díky za tebe, že sis dokázal i v těžkých chvílích zachovat věrnost Kristu a Církvi. Povzbuzuji tě: nikdy se nestyď za evangelium (srov. Řím 1,16). Chraň si ho ve svém srdci jako nejcennější poklad, ze kterého můžeš čerpat světlo a sílu pro každodenní život.

Jako Mojžíš vyzvedl na poušti hada, tak musí být vyzdvižen i Syn člověka, aby každý, kdo věří, měl v něm věčný život (Jan 3,14-15), říká Ježíš. Co tedy

vidíme, když upřeme zrak na kříž, na kterém byl ukřižován (srov. Jan 19,37)? Rozjímáme nad znakem nekonečné Boží lásky k lidem.

O Crux, ave spes unica! Svatý Pavel o něm píše ve svém listě Filipským, z něhož jsme právě slyšeli čtení. Ježíš Kristus se nejen stal člověkem ve všem podobným lidem, ale vzal na sebe přirozenost služebníka a ponížil se ještě více, když se stal poslušný až k smrti na kříži (srov. Fil 2,6-8).

Ano, Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozného Syna (Jan 3,16)! Obdivujeme - ohromeni a vděční - jaká je to šířka, délka, výška a hloubka Kristovy lásky, přesahující každé poznání (srov. Ef 3,18-19). O Crux, ave spes unica!

Jistě to bylo právě rozjímání nad tímto velkým a obdivuhodným tajemstvím, které podrželo blahoslavené biskupa Vasila Hopka a řeholní sestru Zdeňku Schelingovou v jejich rozhodnutí pro zasvěcený život a zvláště v těžkých chvílích utrpení ve vězení. Oba stojí před námi jako zářivé příklady věrnosti z dob tvrdého a nemilosrdného náboženského pronásledování. Bis-

kup Vasil nikdy nezapřel svoji příslušnost ke katolické církvi a věrnost papeži. Řeholní sestra Zdeňka, aby pomohla služebníkům Pána Boha, neváhala vystavit vlastní život nebezpečí. Oba byli podrobeni nespravedlivému soudnímu procesu a rozsudku, mučení, ponižování, samotě a smrti. Kříž se jim stal cestou k životu, pramenem síly a naděje, zkouškou lásky k Bo-

hu a k bližnímu. O Crux, ave spes unica!

V Edeně pod rajským stromem stála žena jménem Eva (srov. Gn 3). Pokoušená zlým duchem sáhla po tom, o čem si myslela, že je to božský život. Ve skutečnosti je to zárodek smrti, který se jí postupně zmocňuje (srov. Jak 1,15; Řím 6,23).

Na Kalvárii pod dřevem kříže stála jiná žena, Maria (srov. Jan 19,25-27). Otevřená Božímu záměru spoluprožívala ve svém srdci oběť, kterou se Syn odevzdává Otci za život světa. Když přijala apoštola Jana, kterého jí Ježíš svěřil, stává se Matkou všech lidí. Zítřka budeme slavit svátek Sedmiboletné, kterou zbožně uctíváte jako svou patronku. Jí svěřuji současnost i budoucnost Církve a slovenského národa, aby tím, jak porostou pod Kristovým Křížem, dokázali v něm objevit a přijmout poselství lásky a spásy.

Skrze tajemství tvého svatého Kříže a Tvého zmrtychvstání, zachraň nás, Pane!

OBRANA CELIBÁTU

Předseda americké biskupské konference odpověděl na dopis 160 kněží z Milwaukee, kteří žádali zrušení celibátu a povolení, aby se mohli oženit. Arcibiskup Timothy Dolan konstatuje, že by zrušením celibátu mohl stoupnout počet kandidátů kněžství, ale zkušenost evangelické církve ukazuje, že počet návštěvníků bohoslužeb klesá, i když se kněží mohou ženit a jsou ordinovány i ženy. Arcibiskup vidí v celibátu pozhelnání pro kněze i pro Církve. Není to „sporná vatikánská taktika“, ale dar. Poukázal na papežský list *Novo millennio ineunte* a strategii, kterou papež předkládá k znovuoživení Církve, která spočívá i v obnově laiků. Místní církve, která ožije touto vizí, dodává odvahy mužům i ženám, aby se zcela zasvětili Kristu a následovali ho. Celibát se tak pro ně stává vítaným.

Kath-net

Svatý Václav prvním z Čechů

Morální profil našeho prvního zemského patrona, který žil mezi lety 907–(929) 935 (r. 922 nastoupil na trůn), bývá často deformován různými ponižujícími výklady, které záměrně zkreslují a falzifikují postavu svatého knížete.

Jeden z negativních mýtů, vznášejících se nad osobou světce, představuje sv. Václava jako nesmělého muže a defetistu s otrockou náturou. Různé protinábožensky zahrocené ideologie kladly často v minulosti do protikladu dvě bezesporu významné osobnosti našich dějin, katolického světce sv. Václava, který měl – podle historických výkladů – spěchat do područí Němců, a náboženského reformátora Mistra Jana Husa, jenž měl – podle téže (dez)interpretace – být jediným ctitelem pravdy a horlitem pro národní svobodu. Betlémský kazatel byl samozřejmě vlastenec, ale byl to také katolický kněz, ctitel Panny Marie s vysokou úctou k Nejsvětější Svátosti oltářní. Ale věnujme se českému knížeti.

Patří k údělu mučedníků, že i po smrti je jejich památka tupena urážkami a nepodloženými polopravdami. To platilo v minulosti a platí i v současnosti i o sv. Václavu. Přitom ve svatém Václavovi má celý národ, věřící i nevěřící, jednu z nejvzácnějších postav svých dějin. Sv. Václav byl bojovník a rytíř, jehož jméno nese i český národ, který byl v historii zván národem svatováclavským. Být národem svatováclavským neznamená poniženou poddanost. Vždyť ve jménu sv. Václava byl veden český historický národní boj o možnost žít a prosadit se ve střední Evropě – od bitvy u Chlumce r. 1126, v níž kníže Soběslav porazil německého císaře Lothara a do níž šly české šiky s kopím sv. Václava a s praporem sv. Vojtěcha, až po 1., 2. a 3. národní odboj ve 20. století, v němž se Češi sv. Václava rovněž drželi jako svého hlavního duchovního vojévůdce. Připomínám jen 1. pluk čs. legií na Rusi za 1. svět. války, jehož patronem byl sv. Vác-

lav. Dalším příkladem může být hojná svatováclavská ikonografie na československých válečných praporech – například prapor našich letců v Anglii za 2. svět. války.

Tento kult sv. Václava – národního bojovníka – není jistě náhodný, ale má své historické odůvodnění. Panovníci raného středověku nebyli jen úřední správci země, ale pravidelně vedli své vojáky do boje. Svatý Václav nebyl výjimkou.

Je jisté, že sv. Václav byl také kulturně na výši. Vzdělání získal v církevní škole na hradě Budeč, které leželo v přemyslovské knížecí doméně ve středních Čechách. Mladý kněz si osvojil slovanský i latinský jazyk. V 10. století se v latinském kulturním okruhu, je-

mi silně ovlivnily život sv. Václava, o kterém se kronikář Kosmas (1056-1125) nezmiňuje jinak než jako o svatém muži. Jeho mírnost, o které nás Kosmas informuje v tom smyslu, že sv. Václav byl „milý Bohu i lidem“, nebyla v protikladu vůči jeho jiným ctnostem. Sv. Václav dokázal být totiž mírný a milosrdný, když osvobozoval vězně a vykupoval křesťanské otroky, a zároveň hrdinský v boji. Zbožný kníže přece dokázal vojensky pokořit zlického knížete Radslava, který ohrožoval jednotu tvořícího se českého státu. Stejně dokázal mečem hájit český stát při vpádu saského krále Jindřicha I. r. 929. Jindřich tehdy ukončil tažení proti polabským Slovanům. V předcházejících letech 924–927 bojoval saský

Svatováclavská koruna země české

hož byly Čechy součástí, šířila kultura rytířství, svatosti života a reformně-katolické hnutí z burgundského kláštera Cluny, založeného r. 910. Ideály křesťanské askeze a duchovní výchovy vel-

vládce proti Havolanům a Gloomacům. Poté vpádl do Čech. Jak hovoří saský kronikář z 10. století Widukind, saský panovník napadl Prahu a podrobil si ji. Ale to rovněž nebylo bez boje. Sva-

tý Václav se nevzdával, aniž by se předtím nepostavil s vojskem na obranu země. O významném postavení českého panovníka té doby svědčí skutečnost, že německý kronikář Widukind pojmenoval poraženého českého panovníka Václava titulem „rex“ – „král“. Tato skutečnost svědčí o tom, že sv. Václav byl – i přes snahu Sasů ovládnout Čechy – uznáván za plnohodnotného státníka, který vládne suverénnímu státu.

To, že byl sv. Václav r. 929 zavázán platit saskému králi daň z míru – tributum pacis, placenou ročně, nebylo v té době nic zvláštního. Uvážíme-li, že byl sv. Václav poražen nejsilnějším německým knížetem té doby, jehož Widukind nazývá císařem a jehož politickou a imperiální nadřazenost byl nucen uznat i jeho dřívější konkurent, bavorský vévoda Arnulf, pak není třeba vyčítat Václavovi, že prohrál v boji se silnějším panovníkem. Všichni, kterým připadá sv. Václav směšný nebo slabý kvůli placení mírové daně, by si měli uvědomit, že tuto daň platil kočovným Maďarům sám jmenovaný saský král Jindřich I. Ptáčník. Tento státník sice postupně dosáhl politické hegemonie mezi německými knížaty, ale roku 924 nedokázal zabránit Maďarům v opakovaném plenění Saska. Proto si Jindřich po uzavřeném příměří vykoupil mír tím, že Maďarům zaplatil značný tributum pacis. Navíc Václavův bratr Boleslav I., který bývá někdy stavěn do protikladu ke svatému Václavovi kvůli své údajně větší bojovnosti, byl r. 950 rovněž vojensky donucen saským vévodou Otou I. (od r. 962 císařem) k odvádění stejné dávky z míru. Vidíme, že daň z míru nebyla nic zvláštního, nýbrž že se v tehdejší době jednalo o zcela legitimní politický instrument, kterým byly urovnávány mezistátní spory a ukončovány války.

Co se týče tradovaného poplatku o 120 voleců a 500 hřív-

nách stříbra ročně, ten nemá žádnou souvislost se sv. Václavem. Neexistuje doklad, že by sv. Václav odváděl Sasům takto přesně kvantifikované dávky. Uvedené cifry se týkají poplatku, který Čechové, jak zaznamenal Kosmas, odváděli do Němec od roku 1040, po konfliktu mezi českým knížetem Břetislavem I. a císařem Jindřichem III. Není tedy přesně zjištěno, o jakou podobu dávky se jednalo v případě sv. Václava.

Svatý Václav žil v době, která kvůli hospodářsko-politickému partikularismu a přežívajícímu pohanskému polyteismu neumožňovala jednorázově seskupit jazykově příbuzné kmeny v jednotný národ a silný stát. Jednotlivé slovanské kmeny Čechů, Sedlčanů, Lemuzů, Zličanů, Děčanů aj. měly své pevně hájené územní državy a bránily se jakémukoli možnému podmanění, resp. tomu, aby jeden z kmenů získal nad ostatními převahu.

Státnické umění knížete Václava se projevilo zejména v tom, že jako český vládce dokázal postavit základ ke sjednocení Slovanů žijících na území dnešních Čech. Václavova politika byla jednoznačně státotvorná. Podařilo se mu soustředit pod svým praporem dříve znesvářené autonomní kmeny a vytvořit předpoklady pro budoucí sjednocený český stát.

Svatováclavská tradice se stala fundamentem při utváření našeho historického státu. Svato Václav přitom vystupuje v našich dějinách jako:

1. mocný přímluvce u Božího trůnu;
2. ochránce národního společenství;
3. křesťanský strážce vlasti.

Z tohoto titulu bývá sv. Václav nazýván prvním z Čechů. Jeho tradice je samozřejmě nadčasová, protože sv. Václav je patronem národa do konce věků. Svato václavský chorál plnil

Svatý Václav, obraz v iniciále Kodexu vyšehradského, okolo roku 1085

dlouho funkci národní hymny a dodnes patří k našim posvátným písním.

Historické studie řady našich odborných badatelů se pokoušely o nestranný a přitom objektivní pohled na sv. Václava a jeho dobu. Významným přínosem pro studium svatováclavské problematiky byla kupř. *Obrana knížete Václava svatého* od prof. Josefa Kalouska nebo studie *Obraz doby svatováclavské* od mladšího a méně známého prof. Jiřího Sahuly. Historická postava sv. Václava se stala předmětem pro vědeckou práci našich čelných historiků Josefa Pekaře, Karla Stloukala ad., stejně jako rytířský a vlastenecký duch svatováclavské tradice inspiroval české básníky, malíře a sochaře v jejich tvorbě. Svato Václav, ztvárněn ve slavné Myslbekově soše na Václavském náměstí, hlídá Prahu a celou zemi. Jako reálný státník na nás pohlíží z obrazu barokního malíře Karla Škréty. A dodnes k nám sv. Václav neobyčejně živě a aktuálně promlouvá v básních Viktora Dyka, Rudolfa Medka nebo Františka Halase.

Sancte Wenceslae, ora pro nobis!

*Stanislav Vějvar,
student FF UK
(historie-politologie)*

Poslední katolický císař

Karel I. Habsburský, císař rakouský a král uherský, jehož hrdinské ctnosti byly Svatým stolicí oficiálně uznány, vládl v době první světové války. Marně se snažil zabránit tomuto nesmyslnému krveprolití, což nakonec poznamenalo to, co zbylo ze *Sacrum Imperium*.

Bylo to na jaře roku 1922 ve Funchalu na portugalském ostrově Madeira. V katedrále *Nostra Senhora do Monte* (Panny Marie Horské) se sešlo 30 000 lidí, aby vzdalo poslední poctu 34letému císaři. Muži, který byl císařem, když z válečných trosk minulého století ještě stoupal dým, který pak jako vyhnanec zemřel v náručí své manželky 1. dubna onoho roku. Pro zástupy, které se před chrámem shromáždily a pro velkou většinu obyvatel ostrova to byl světec: Karel I., císař rakouský a král uherský. Ve svých posledních hodinách řekl lékařům, kteří ho ošetřovali v těžkém zápalu plic, jako žertem: „*Comment allez vous? Moi, je vais bien!*“ (Jak se vám daří? Mně se daří dobře!)

Tvář slavného hosta na ostrově byla uvolněná, přišli smuteční hosté, aby se rozloučili s tím, který jim posledních pět měsíců přinesl tolik útěchy. Biskup z Funchalu řekl později jednomu rakouskému knězi: „Žádné misie tak účinně neposílily víru v mé diecézi jako příklad tohoto císaře v jeho křehkosti a jeho umírání.“

A opět v dubnu roku 2003, 81 let po onom jarním dnu, byl v přítomnosti papeže uznán heroický stupeň ctností Karla I. Je to první krok k blahorečení.

V noci před svou smrtí řekl Karel slabým hlasem své ženě: „Nechci nic jiného než pokud možno ve všech věcech poznávat Boží vůli; chci ji plnit, a to pokud možno dokonalým

Karel I. Habsburský, císař rakouský a král uherský - korunovace

způsobem.“ Podle této zásady žil celý život.

Curriculum vitae císaře

Karel se narodil 17. srpna 1887 v dolnorakouském Persenbeugu nad Dunajem. Byl synem rakouského velkovévody Otto Franze a velkovévodkyně Marie Josefy a byl prasnynovcem Františka Josefa I. Jak je u potomků jeho rodu běžné, byl vzdělán v jazycích používaných v říši, obdržel hudební vzdělání, absolvoval gymnázium v benediktinském Schottenstift ve Vídni, v Praze studoval právní vědy. R. 1911 se oženil se Zitou z Bourbonu a Parmy. Sňatku požehnal Pius X., který řekl Zitě v soukromé audienci, že její manžel se stane nejen císařem, ale že jeho ctnosti budou dávat za vzor všem národům. Manželům se narodilo osm dětí, poslední po Karlově smrti.

Vojenská dráha Karlova začala r. 1903 a skončila r. 1916, když nastoupil na trůn. Karel byl totiž po svém prastrýci Františku Josefovi I. nástupcem trůnu. Vražda arcivévody Františka Ferdinanda 28. června 1914 v Sarajevu byla rozbuškou pro začátek I. světové války. Bezprostředně nato poslal Pius X. po jednom vatikánském úředníku Karlovi dopis, ve kterém ho zapřísahal, aby dal Františku Josefovi na vědomí, že hrozící válka přinese nejen Rakousku, ale celé Evropě veliké neštěstí. Ale váleční provokatéři se dověděli o obsahu dopisu. Vatikánský úředník byl na italské hranici zadržán a Karel dostal dopis v době, kdy už bylo pozdě.

Po dvou letech zemřel císař František Josef a Karel se stal 21. listopadu 1916 císařem rakouským. 30. prosince byl v budapeštské katedrále korunován jako uherský král. Rakousko-uherský dualismus trval od roku 1867, když byla teritoriiím kolem Dunaje přiznána autonomie a říše rozdělena do dvou bloků: Předlitavsko pod rakouskou správou a Zalitavsko

Karel I. Habsburský se svou manželkou Zitou v den svatby

pod uherskou správou. Obě části měly svou vlastní ústavu, vládu a svého ministerského předsedu, společná byla hlava státu, císař rakouský a král uherský, a tři ministerstva: zahraničí, financí a války.

Karel zdědil krizí poznamenanou říši, jejíž hvězda se skláněla k západu. Rakousko-Uhersko bylo těžce postiženo nejen německou expanzí a italskými válkami o nezávislost, ale muselo se obávat i o svá území na Balkánu. Navíc se císařské oddíly nacházely po prvních vítězných bitvách ve špatném stavu. A i když historik Victor Tapié (Monarchia e popoli del Danubio, Turín 1993) uvádí, že „rakousko-uherská armáda bojovala s velkou houževnatostí a každý její voják bez ohledu na svůj původ se cítil zavázán k neotřesitelné věrnosti, velké odvaze a houževnatosti“, bylo skuteč-

Karel I. Habsburský během slavnostního průvodu Božího Těla

ností, že již koncem roku 1915 stála válka nesmírný počet obětí a obecná statečnost začala upadat. Polovina špatně vyzbrojených a technicky zastaralých oddílů byla vyřazena z boje již v roce 1914. Osud Rakousko-Uherska závisel zcela na síle německého spojence.

Karel přišel na frontu v Halli 10. září 1914 a ihned provedl ve jménu císaře inspekci všech oddílů. Hovořil se všemi vojáky bez ohledu na hodnost, důstojníky, kteří se zasloužili, významenal a nezapomněl informovat císaře Františka Josefa, že válka hrozí změnit se na dosud nevídané krveprolití. Pěšáky nutili tehdy ke ztečím s nasazenými bodáky. V roce 1916, kdy došlo k masakru u Verdunu a na Sommě a k prvním bitvám na Soči, v roce, kdy na scénu vstoupily anglické tanky, převzal Karel velení XX. armády.

Díky jeho zásahu byl po vítězství nad Rumunskem zadržán ruský postup generála Brusilova. Karel byl odpovědný i za italskou frontu. A právě v době, kdy mohlo Rakousko se svým spojencem dosáhnout významných vítězství, chtěl Karel zahájit mírová jednání. V rozhovoru s rakouským ministrem zahraničí Berchtoldem dal nepokrytě najevo svou nespokojenost, že dosud nebyl vypracován žádný mírový program. Podle jeho mínění bylo třeba nastoupit tuto cestu v každém případě, ať už půjde o vítězství, nebo o porážku. Budoucí císař usiloval ze všech sil o to, aby využil všech diplomatických možností, ale nezavíral oči ani před drsnou skutečností zákopů.

V Positio super virtutibus se vypráví několik epizod, které se týkají té události. Tak tam čteme, že „zlatý růženec, který nosil stále u sebe, se tak často tajně modlil, že růženec byl zcela opotřebovaný a hraběnka mu musela pořídit nový.“ Vypráví se zde také, jak jednomu ze svých důstojníků zachránil život, když byl v Isonzo zcela opilý. A je zde také příhoda, kterou vypráví kaplan Rudolf Spitzl, který při své cestě z údolí Astico do Arsiera během usilovného pochodu jednotky byl svědkem, jak se budoucí císař osobně postaral o jednoho vojáka, jehož nohy byly tak pokryty puchýři, že nemohl dále pochodovat. „Nemyslím si, že bych mohl s takovými nohama jít tak dlouho jako tento voják. Postarejte se, aby byl odeslán na zdravotní dovolenou,“ poručil Karel oddílovému lékaři. Pater Spitzl uvádí, jak Karla pohněvalo, že u regimentu bylo věnováno pramálo pozornosti bohoslužbám. Požadoval, aby divize i tam, kde se bojuje, měla nejméně jednou za měsíc možnost jít na mši svatou a přijmout svátosti. Tyto epizody ukazují v neposlední řadě, jak hluboce byl Karel věřící. A jak dovedně dokázal uplatnit svou vůli. Jak se např.

postavil proti použití jedovatých plynů a postavil se tak přímo proti veliteli německého generálního štábu, když je chtěl použít na východní frontě. Nebo jak se stavěl proti použití ponorek, ze kterých měla být napadena adriatická města, především Benátky.

Od „války velmocí“ k „metafyzické válce“

Jako císař převzal Karel automaticky vrchní velení svých oddílů. Jedním z jeho prvních zásahů bylo přeložení vrchního štábu do Badenu u Vídně, což mu umožňovalo snáze plnit své politické a vojenské povinnosti. Ale záleželo mu na tom, aby měl vždy účast na životě oddílů, u nichž prováděl inspekci. Strávil více času na frontě než v Badenu. Tak mohl dostávat zprávy od velitelů z první ruky a nacházel se stále uprostřed palby na bojišti. V letech 1916–1918 byly jeho snahy o ukončení války evidentně intenzivnější. Němci, pro které byl „Siegfriedem“, mu vyčítali zbabělost. V souladu se svou politikou vybíral si za své ministry muže, kteří se nikdy nevyslovili pro válku.

Císař věděl, že nejdůležitějším základem pro světový mír je sociální mír ve vlastní zemi. Proto zřídil ministerstvo pro sociální pomoc a ministerstvo zdravotnictví, zakázal soubor a vyhlásil r. 1917 generální amnestii. Vnitřní a mezinárodní mír byl ohrožován rozjitřenou národnostní otázkou v říši. Z tohoto důvodu chtěl, podobně jako dříve František Ferdinand, dát monarchii spolkový charakter. Ve své knize *Requiem per un impero defuncto* (Milán 1990) prohlásil François Fejtó, že Karel v souladu s představami Františka Ferdinanda chtěl z maďarské ústavy vyškrtnout všechno, co by bránilo ústupkům Srbům a pokusům o přeměnu dualismu. Navrhoval také, aby se vyšlo vstříc českým autonomistům, kteří podobně jako jiní Slované a vůbec pacifis-

Bojiště první světové války

té v monarchii byli povzbuzeni prvními náznaky ruské revoluce v únoru 1917. Ale tyto plány neměly vyhlídku ani v maďarském parlamentu, ani u německo-říšských stran s výjimkou sociálních demokratů.

Na mezinárodní úrovni viděl Karel ve vztahu k Francii konkrétní možnost pokročit vpřed ve věci míru. Tak napsal 24. března 1917 francouzskému prezidentu Poincaré: „Mohu ke svému největšímu uspokojení konstatovat, že moji říši a Francii – i když zatím v různých táborech – nerozdělují žádné odlišné náhledy nebo snahy. Chovám, jak se domnívám, oprávněnou naději, že moje sympatie k Francii, sympatie, které jsou živeny náklonností, kterou dunajská monarchie chová k této zemi, mohou vést k trvalému zřeknutí se války, za kterou já sám nepřijímám žádnou odpovědnost!“

Díky těmto přátelským kontaktům mohly začít v roce 1917 diplomatická jednání, která ve-

dl Karel a Karlův švagr princ Sixtus z Bourbonu a Parmy, potomek francouzské královské rodiny, kterého Poincaré vyznamenal křížem za válečné zásluhy. Jednání musela zůstat v tajnosti, aby nevzbudila u Němců podezření. Karlovi šlo zajisté o mír dosažený spolu s Němci, ale nevyklučoval možnost, že by Rakousko mohlo uzavřít separátní mír s Francií, pokud by to bylo jediné východisko. Tak daleko to však dojít nemohlo jednak vzhledem k italským požadavkům, jednak pro zcela nezodpovědné počínání rakouského ministra zahraničí Czernina, který byl velkým zastáncem války a viděl řešení jen v konečném velkém vítězství. Czernin způsobil, že francouzský ministerský předseda Clemenceau informoval veřejnost o tajných jednáních a vystavil tak nebezpečí císařův život i bezpečnost Rakouska ze strany Německa, které bylo posledně myšlenkou totálního

vítězství za každou cenu. Těmito představami byl každý pokus učinit kompromisem konec nesmyslnému masakru odsouzen k nezdaru. Válka se tedy změnila nejen „kvantitativně“, ale i „kvalitativně“. Dostala přímo mystickou příchutí. Stala se ideologickou. Nepřítel byl představován jako ďábel, z války se stala metafyzická síla, boj mezi dobrem a zlem, křížové tažení. Karel tuto koncepci rozhodně odmítal, ale to současně znamenalo konec všeho toho, co ze *Sacrum Imperium* ještě zbylo. Anatol France několik roků později řekl o Karlu I.: „Byl to jediný odpovědný muž ve všech těch válečných letech, bohužel nikdo mu nebyl ochoten naslouchat. On chtěl skutečně mír, a proto byl potupen před celým světem. Tak byla promarňena jedinečná příležitost.“

Slzy nad nesmyslným krveprolitím

Válka zuřila dále a císař Karel I. zažil jako vojáci všech zúčastněných zemí hrůzu ničení a zákopů. Byla to léta bezesných nocí, trávená v polospánku na jedné straně barikád, kterou voják Ungaretti popisuje takto: „Vzduch byl proděravěn výstřely mužů, opevněných v zákopech jako šneci ve svých ulitách.“ V srpnu 1917 spatřil fotograf Schumann Karla I., jak pláče nad mrtvolou vojáka roztrhaného šrapnelem a slyšel, jak šeptá: „To přece žádný člověk nemůže před Bohem zodpovědět. Musím tomu učinit konec co nejrychleji.“ V Rakousku byl jako všude nedostatek potravin. Skutečnými vítězi války byly bída, hlad a smrt. Karel si toho byl vědom a neváhal svůj životní styl přizpůsobit těmto okolnostem. On a jeho rodina se živila jen z válečných přídělů. Bílý chléb, určený pro vrchní velení v Badenu, dal poslat nemocným do špitálu a sám jedl před očima udivených důstojníků černý chléb. Dal zřízovat polní kuchyně, dal dvorní spřežení k dis-

Císařský regiment odcházející na frontu

pozici pro transport uhlí do Vídně. Byl velkodušnějším, než si vůbec mohl dovolit.

Mezitím byl německý spojenec připraven nasadit tajné zbraně. Když se ho veloadmirál Alfréd von Tirpitz pokoušel přesvědčit při jednom obědě, aby dal bombardovat italská města z letadel a ponorek, byl tím Karel tak rozhořčen, že vstal a odešel. Byl proti bombardování nejen kvůli hrůzám, které měl každý den před očima. Odrazoval ho od toho také jeho politický bystrozrak. Věděl, že by to urychlilo vstup USA do války, což by pro jeho zemi mělo osudné následky. Ale v Německu mu nikdo nechtěl dopřát sluchu. V únoru 1917 nařídil císař Vilém II. bezohlednou ponorkovou válku, posádky měly rozkaz potopit každou loď, která pluje Atlantikem. Tím se mocnosti Středu dopustily velké chyby. Wilson vstoupil do války po boku Dohody vlastně místo Ruska, které po zahájení revoluce uzavřelo s Německem brestlitevský mír. Přes všechno úsilí Karla I. dosáhnout míru diplomatickou cestou byly tyto snahy odmítnuty a zvolena cesta násilí a zbraní.

Rok 1918 byl rokem kapitulace. Na Piávě, Marně, u Amiens, Vittorio Veneto, všude byl osud Německa a dunajské monarchie zpečetěn. Prezident Wilson vyhlásil „14 bodů programu“ pro zachování světového míru. Rumunsko podepsalo mír s Dohodou, Bulharsko se vzdalo, Československo a Polsko vyhlásily samostatnost, Turecko podepsalo mír, německý císař se vzdal a otevřel cestu pro vznik Výmarské republiky.

A když se ulice ve Vídni plnily zástupy lidí, kteří prožívali úlevu, musel Karel konstatovat, že zůstal pojednou zcela osamocený. 11. listopadu podepsal manifest, ve kterém prohlásil, že předem uznává všechno, co Německo a Rakousko rozhodne o své budoucí státní formě, a že se zřiká účasti na ja-

Karel I. Habsburský mezi prostými lidmi

kékoliv státní formě. Současně zbavil svou dosavadní vládu jejího mandátu. Podepsal tento mandát v důvěře v určité politiky, kteří ho ujistili, že bude zachováno pokračování dynastie, jestliže veřejně přenechá lidu, aby rozhodl o budoucí podobě státu. Učinil to v přesvědčení, že se nejedná o jeho abdikaci, protože tu by nikdy nepodepsal, jelikož to pokládal za porušení přísahy, kterou složil před Bohem, když se stal císařem. Chtěl se na určitou dobu stáhnout z výkonu státní funkce, aby uspokojil stále více naléhající politiky, ale také aby zabránil dalšímu možnému krveprolítí. Ale 12. prosince byla monarchie prohlášena za svrženou a tentýž den byl přinucen, aby opustil Vídeň a uchýlil se na lovecký zámek Eckstau 20 km od Vídně. Mezitím propuklo krvavé povstání v Maďarsku a ministerský předseda Tisza byl revolucionáři zavražděn.

V *Positio super virtutibus* stojí napsáno, že služebník Boží bez ohledu na tyto události se každý večer modlil *Te Deum* a 31. prosince 1918 je dal zpívat jako poděkování za všechno, co rok 1918 přinesl. Na návrh, aby od toho upustil, odpověděl, že v tomto roce obdržel mnoho milostí, za které musí poděkovat. A všem, kteří nechtěli věřit svým uším a udiveně se ptali, o jaké milosti se jednalo, Karel odpověděl: „Tento rok byl tvrdý, ale mohl být ještě mnohem horší. Nemůžeme z Boží ruky přijímat jen dobré, nýbrž musíme být vděční za všechno

ostatní, ať je to jakkoliv těžké a bolestné. Nepřinesl snad tento rok tak dlouho toužebně očekávaný konec války? A za mír je každá oběť a každé odříkání oprávněná a levná cena.“

Tak musel Karel opustit i svou rakouskou vlast, kde byl jeho život i život jeho rodiny v nebezpečí. 23. března 1919 odjela císařská rodina do Švýcarska a 3. dubna prohlásila rakouská vláda veřejně, že císař musí odejít do vyhnanství a veškerý jeho majetek je konfiskován. Ze Švýcarska se Karel pokusil vrátit do Maďarska, aby zde obnovil monarchii. Povzbuzován mnoha politiky, vojáky a i prostými občany, především však Benediktem XV., pod-

Karel I. Habsburský s manželkou Zitou na cestě do exilu

nikl Karel I. dva marné pokusy vrátit se na trůn. Nakonec mu zůstalo jen vyhnanství. A těm, kteří v těžkých hodinách stáli na jeho straně, řekl: „I když to ztroskotalo, musíme děkovat Bohu, protože jeho cesty nejsou naše cesty.“

„Ježíš“

19. listopadu 1921 na svátek sv. Alžběty objevila se před ním slunná země jeho exilu. Císař zpozoroval dvě věže jednoho kostela. „Jak bolestně vzpomínky vyvolává ve mně tento kostel,“ zvolal, „jak velice připomíná kostely v mé zemi! Musí to být kostel zasvěcený Matce Boží. Pojďme se tam hned podívat!“ Řeč byla o chrámu *Nostra Senhora do Monte*, chrámu, kde měl být za několik měsíců pochován. Tak popisuje Giuseppe della Tore příjezd Karla I. na Madeiru. Karel zde žil ještě pět měsíců a místní obyvatelé brzy poznali, že tento muž kromě císařského titulu měl v sobě něco ještě mnohem důležitějšího. „Karel uměl přistupovat k druhým lidem, navazoval ihned spontánní lidský vztah. Kdo by nebyl uchvácen jeho osobností, jeho srdečností a vstřícností? A tak se počáteční sympatie soucitu, kterou obytné ostrova chovali k němu a k jeho paní, záhy změnila v nepokryté nadšení.“

Nebylo proto divu, že přišli všichni onoho jarního dne 1922, aby prokázali poslední poctu tomuto příteli, který se rozloučil se svým pozemským životem s tímto slovem na rtech: „Ježíš.“

V ten den už nebyla ve Funchalu ani nikde na světě císařská říše ani císař, kteří by reprezentovali křesťanský národ v Evropě. Tento 34letý muž vtáhl obyvatele Madeiry na svou cestu, která neměla nic společného s císařským titulem a mocí. Spíše to byl způsob plný lásky, s jakou vyslovoval toto jméno, co tak zapůsobilo během pěti měsíců na obyvatele tohoto ostrova. Bylo to totéž, co tak zapůsobilo na každého, kdo se s ním osobně setkal, ať už na dvoře nebo v dramatických situacích zákopů na počátku století. Snad to byla ta jediná ochrana křesťanského lidu: láskyplný způsob, jakým tento císař tak často vyzval toto jméno: „Ježíš.“

Jak císařovo veto vedlo k volbě svatého papeže

Před sto lety 4. srpna 1903 byl zvolen papežem Giuseppe Sarto - Pius X. A stalo se tak díky vetu, které vyslovil rakouský císař František Josef II. proti sicilskému kardinálu Marianu Rampollovi del Tindaro.

Sto let plynulo od konkláve, ze kterého vzešel jako papež Giuseppe Melchior Sarto. Je to zatím poslední papež, který byl svatořečen, velký pastorační papež, který zavedl časné svaté přijímání. Na epizodě z doby jeho biskupského působení v Mantově, kterou teď chceme vyprávět, můžeme vidět, jak velkou vnitřní svobodu tento papež měl. Jednoho dne v doprovodu rektora semináře šli kolem židovského hřbitova. Sarto se zeptal svého průvodce, zda už se pomodlil *De profundis* za tyto zemřelé. Když odpověděl, že ne, sňal biskup Sarto klobouk a pomodlil se celý žalm. Pak řekl mladému knězi: „Vidíš, teď jsme splnili svou povinnost. A Pán také splní svou. Není totiž řečeno, že teologie našeho Pána je stejná jako teologie jezuitů na univerzitě Gregoriana.“

„Politický“ nebo „pastorační“ papež

Papež Lev XIII., který zemřel ve věku 93 let, nezanechal po svém 25 let trvajícím pontifikátu nijak lehké dědictví. Mnoho kardinálů doufalo, že dojde k „pastoračnímu“ obratu, že nový papež nebude ani „politik“, ani „diplomat“. Kandidátem s největšími vyhlídkami byl však kardinál, který zastával zcela jinou linii a představoval přímou kontinuitu Lva XIII. Jednalo se o zbožného sicilského šlechtice Mariana Rampollu del Tindaro, tehdejšího státního sekretáře. Ten měl na své straně většinu francouzských kardinálů. Nikoliv však rakouských, a to pro svou sympatii k Slovanům, kteří na Balkánu vyvolávali neklid. Rakouský císař se rozhodl,

že využije práva veta, které tehdy náleželo hlavě největší katolické monarchie, a zabráni volbě Rampolly.

Krakovský biskup Jan Puzyna z Kozeilka (předchůdce Karla Wojtyly) byl s tímto vetem seznámen. Dokonce se vykládalo, že on sám zapůsobil v tom směru na letitého císaře. Když se rakousko-uherská kardinálové dověděli o tomto „vyloučení“, vsadili na dvě jména: Serafina Vannutelliho a Girolama Gottiho, prefekta kongregace pro šíření víry. Avšak někteří kardinálové, mezi nimi milánský arcibiskup Andrea Carlo Ferrari chtěli kandidáta s výrazně pastoračním profilem: jeho mužem byl benátský patriarcha Giuseppe Sarto. Ovšem v předvečer konkláve nebylo jeho jméno ani na listině kandidátů. Jen na okraj – již před zahájením konkláve se počítalo s jistým vítězstvím Rampolly. A pak 31. července

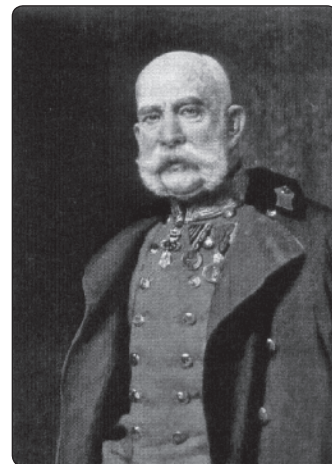
1903 vstoupilo 62 kardinálů do konkláve.

Snahy kardinála Ferrariho

Ráno 1. srpna začalo první kolo. Volba se konala dvakrát denně, první ráno a druhá odpoledne. Ke zvolení bylo zapotřebí dvoutřetinové většiny, tedy 42 hlasů. V prvním kole získal Rampolla 24 hlasů, Gotti 12, Sarto 5, Vannutelli 4. Odpoledne postoupil Rampolla na 29, Sarto na 10, Gotti dokonce na 16. Tato situace vypadala pro Rampollu méně příznivá, protože z 38 kardinálů, kteří ráno volili jiné kandidáty, jen 5 dalo přednost jemu. Konkláve se tedy dostalo do slepé uličky ještě dříve, než přišlo pověstné veto. Benátský patriarcha, který mezitím zaznamenal 10 hlasů, komentuje: „Volunt iocari super nomen meum“ – chtějí si zažertovat s mým jménem. Nevěřil, že by měl nějakou šanci.

Ráno 2. srpna Puzyna nejprve informoval Rampollu a pak přečetl text veta, ve kterém „žádá komořího, aby vzal na vědomí oficiální prohlášení, které činí jménem a autoritou Jeho císařského Majestátu Františka Josefa, císaře rakouského a krále uherského, že Jeho Majestát podle starého práva a pri-

vilegia by se chtěl vyslovit proti Eminenci panu kardinálovi Marianu Rampollovi“. Spíše však než veto chtěl by prý touto oficiální cestou vyjádřit své přání. Ihned nato protestovali jak komoří, tak sám Rampolla. Všichni se shodovali v tom, že se jedná o nepřístojné vměšování.

František Josef II.

Přesto všechno nezískal v dalších kolech někdejší státní sekretář Lva XIII. žádný další hlas kromě oněch 29 včera večer. Počet hlasů pro Sarta stoupl na 21, pro Gottiho na 9. To bylo neklamně znamení, že konkláve se rozdělilo.

Odpoledne se iritovaní francouzští kardinálové rozhodli, že proti vetu podají protest. Byl to pokus získat hlasy pro bývalého státního sekretáře. A tu se ujal slova kardinál Sarto: „Já papežský úřad, kterého se cítím nehoden, rozhodně nikdy nepřijmu. Prosim vaše Eminence, aby na mé jméno zapomněly.“ Při dalším kole přibyl Rampollovi jen jeden hlas. Hlasy pro Sarta stouply z 21 na 24. Gotti klesl na 3.

Kardinál Ferrari se za této patové situace pokusil přemluvit Sarta, ale ten byl neoblomný. „Necítím se, že bych dorostl tak velké odpovědnosti. Pokládám za nemožné se toho odvážit... Mými prvními nepřáti by byli ti, kteří mi dnes stojí nejbliže. Víím dobře, ti, kteří mě podporovali, by mi nemohli být nakloněni...“ Ferrari se nevzdá-

Benátský patriarcha Giuseppe Sarto přichází do konkláve, z něhož vyjde jako papež Pius X.

vá: „Svého odporu byste mohli litovat celý život... Pomyslete nyní na odpovědnost a na škody, které by z toho mohly vzejít Církvi svaté, kdyby došlo k volbě, která by v Itálii nebo v zahraničí nebyla přijata dobře, nebo kdyby se konkláve neúnosně protáhlo – na dny, týdny nebo dokonce měsíce!“

Patriarchova pokora

Ráno 3. srpna 1903 podnikl kardinál Ferrari ještě jeden pokus Sarta přesvědčit. Marne. První kolo vyneslo 27 hlasů pro Sarta, pro Rampollu naopak výrazně méně – jen 24. Benátský patriarcha se ještě jednou ujal slova: „Musím trvat na tom, abyste zapoměli na mé jméno. Před svým svědomím a před Bohem nemohu přijmout vaše hlasy.“ Tato slova byla pro jeho přívržence jako studená sprcha – přece ho nevolili jen proto, aby pak slyšeli jeho odmítnutí. Mezitím nabídli francouzští kardinálové Rampollovi možnost, že odevzdají své hlasy tomu, koho jim on označí. Ale ten o tom nechtěl ani slyšet: „Musí být zachována a hájena nezávislost kardinálského kolegia,“ domníval se, „a svoboda při volbě papeže. Proto pokládám za svou povinnost neodstupovat z volebního boje.“ Rakouské veto nebylo v tomto případě rozhodným zákazem zvolit Rampollu, nýbrž představovalo spíše jakousi výhodu navzdory okolnosti, že konkláve bylo ve slepé uličce již před ohlášením veta.

Rozhodující byl v těchto hodinách zásah kardinála Francesca Satolliho, který oslovil Sarta, když přišel ze své cely, a vytkl mu: „Eminence, vy se stavíte proti Boží vůli, kterou vám kolegium kardinálů tak jasně ukazuje...“ A v tomto bodě kardinál Sarto kapituloval. Rezignovaně zvedl ruce a prohlásil: „Ať se stane vůle Boží.“ Odpoledne stou-

pl počet hlasů pro Sarta na 35, Rampollovy hlasy klesly na 16.

Americký kardinál James Gibbons to komentoval takto: „Při každém kole, při kterém získal více hlasů, ujal se kardinál Sarto slova a zapřísahal kolegiu, aby upustili od úmyslu zvolit právě jeho. Dělal to vždy třesoucím hlasem, se zarudlým obličejem a slzami v očích. Pokaždé se snažil vyložit, proč mu chybí předpoklady pro výkon papežského úřadu. Ale víte co? Byly to právě tyto promluvy, tak plné moudrosti a pokory, které jeho nárek dělaly zbytečným.“

Přijmu jméno Pius

Ráno příštího dne se francouzští kardinálové, rozladěni tím, že se Rampolla nechce vzdát, rozhodli přejít na stranu Sartovu, a ten může děkovat především jim, že z potřebných 42 hlasů získal 50, Rampolla 10 a Gotti 2. Zvolený odpověděl na rituální otázku slovy: „*Quoniam calix non potest transire, fiat voluntas Dei.*“ (Protože kalich ne-

může být odňat, staň se vůle Boží.) „V důvěře v ochranu Boží a svatých apoštolů Petra a Pavla a svatých papežů, kteří nesou jméno Pius, zvláště těch, kteří v minulém století bojovali proti sektám a rozšířeným bludům, přijmu jméno Pius.“

Z 30giorni 7-8/2003
přežil -ls

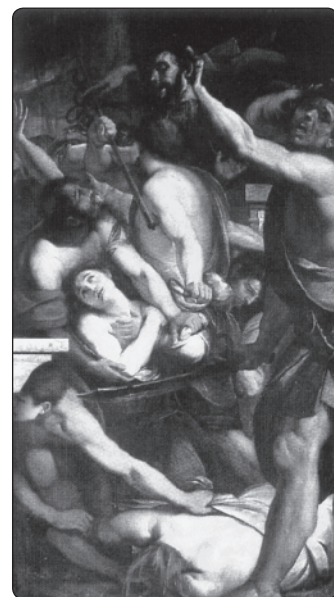
Sladký pohled Panny Marie

Jsou to dějiny nejslavnější mariánské svatyně v Miláně: Santa Maria presso San Celso – Panna Maria poblíž sv. Celsa. Již na konci 4. století přicházeli četní poutníci na místo, kde byly nalezeny ostatky mučedníků sv. Celsa a Nazaria. A pak v roce 1485 před zraky několika set svědků oživil prastarý obraz Panny Marie s Dítětem, který dal namalovat sv. Ambrož.

Jsou to velmi prosté dějiny, které však sahají do prastarých dob: dějiny nejslavnější mariánské svatyně v Miláně – Santa Maria presso San Celso. Počátek této historie spadá do roku 395. Jak dosvědčuje Paulinus z Milána, životopisec milánského biskupa Ambrože, „v onom roce na hřbitově před městskými hradbami na místě zvaném »Tři mouřeníní« směrem na jih byla nalezena neporušená mrtvola mučedníka Nazaria.“ (...) „Jeho krev byla tak čerstvá, jako by byla prolita právě tento den,“ poznamenává Paulinus, který byl, jak sám říká, očitým svědkem této události: „Jeho od těla oddělná hlava byla celistvá a neporušená, ještě s vlasy a vousem, které vypadaly, jako by narostly a byly učešány právě v okamžiku, kdy byl pochován.“ Katany byli podle životopisce nevěřící, kteří jednali z příkazu císaře Nerona: Nazarius byl podle podání pokřtěn papežem Linem a padl za oběť Neronova pronásledování. V Paulinově kronice se dále vypráví, že sv. Ambrož dal přenést jeho tělo „na nosítkách“ z apoštolské baziliky u Porta Romana. Pak se však biskup chtěl vrátit ke „Třem mouřenínům“, aby se zde modlil na místě, kde podle tradice byl pochován jiný mučedník, Celsus, který chtěl následovat Nazaria, opustil svůj domov v Nizze a za pronásledování císaře Nerona nalezl svou smrt.

Tato „zpráva“ přešla od jednoho svědka k druhému, jak vypráví životopisec: „Strážci tohoto místa potvrzují, že jim rodiče uložili, aby toto místo nikdy neopouštěli, protože se zde nacházejí velké poklady.“ To jsou velmi spolehlivé zprávy, jak zdůrazňuje Paulinus, když uvážíme,

že na tomto hřbitově byla krátce nato nalezena mrtvola Celsova. Svátý Ambrož vydal příkaz, aby nebyla přenesena na

Mučednictví sv. Celsa

jiné pohřebiště. Dal postavit kostel „cella memoriae“ stánek na památku: pod oltář dal uložit svatého mučedníka (sarkofág ze 4. století je dodnes ve svatyni zachován). Do jednoho výklenku, chráněného mříží, dal umístit dojemný obraz Matky Boží s Dítětem.

V průběhu staletí sloužilo místo dále jako křesťanský hřbitov. A také obraz, který zde chtěl sv. Ambrož mít, zůstal na svém místě hned vedle místa posledního Celsova odpočinku. Dále přicházeli poutníci, aby mu vzdávali úctu. A když barvy časem vybledly, nikdy nechyběly ruce nějakého umělce, který jim propůjčil svěžest nového života.

Kolem roku 996 rozhodl milánský arcibiskup Landolfo z Carcana, aby zde byl postaven větší chrám, aby tak byl

vytvořen prostor pro stále početnější poutníky. „Basilichetta“ (malá bazilika), jak ji historikové nazývají, byla svěřena benediktinům, jimž patřil klášter postavený napravo od budovy až do třicátých let minulého století. Kolem kláštera vznikla předměstská čtvrť „Borgo di San Celso“. V roce 1430 dal milánský hrabě Filippo Maria Visconti postavit vedle „basilichetty“ větší budovu. Nových chrám pojal 300 věřících, jak přesně poznamenává historik z oné doby. A těchto 300 věřících bylo onoho 30. prosince 1485 svědky události, která měla poznamenat toto místo. Pater Pietro Porro slavil právě před zaplněným kostelem mši svatou. Bylo to v pátek kolem 11. hodiny. Postava Matky Boží – i když zcela vybledlá – se začala pohybovat. Nejdříve se zvedl závoj, který ji za mříží zahaloval. Pak roztáhla své ruce a opět je složila. Také Jezulátko naznačilo, že dává věřícím pozhřebání. „Mezi věřícími propukla opravdová bouře nadšení, bylo to opravdu dojemné,“ píše významný historik svatyně Ferdinando Reggiori, „a nadšení nebralo konce, trvalo dále několik dní. Modlitby bezmocných a nemocných, milosti a záračná uzdravení: celé město bylo vzhůru nohama.“ Svědectví

Nejslavnější milánská svatyně Santa Maria presso San Celso

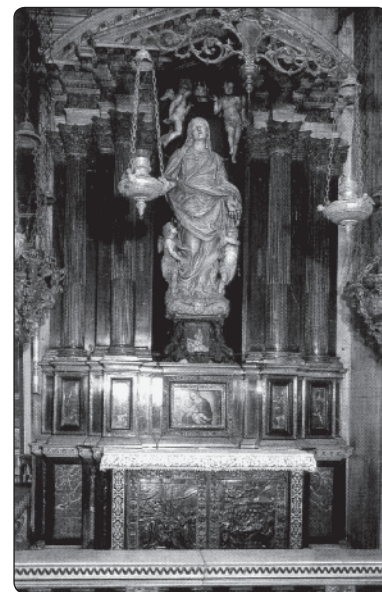
voplatné protokoly, pečlivě zaznamenané, svědectví věřících nejrůznějšího původu a společenského postavení, kteří byli u toho, když se stal zázrak. Zde je jeden z mnoha: „V roce 1486 večer 7. ledna o jedné sobotě (...) byl Jan Křtitel Stramitis, bytem v Porta Ticinese z farnosti sv. Jiří u Paláce předveden a vyzván, aby vyznal pravdu...“ Prostý krejčí vyprávěl, co před týdnem viděl: „Během posledního klanění po svatém přijímání jsem viděl, jak tvář Panny Marie oživila, měl jsem dokonce dojem, že se naklání k mřížím. V té chvíli jsem slyšel, jak lidé

Nic jiného se nestalo. Žádné slovo, žádné poselství. Ve vsí prostotě, jak naznačil již biskup Ambrož ve svých kázáních, jen návštěva Matky Boží jako u její tety Alžběty. Zůstala u svých příbuzných, nyní věřících, po dobu dvou Ave Maria.

To je vše. Ale věřící oné doby nic víc nežádali. Lidé, kteří byli na místě zjevení, nebo lépe řečeno „vystoupení“, chtěli zde postavit velký chrám zasvěcený Panně Marii Santa Maria presso San Celso, přesně tak, jak to měl původně v úmyslu již sv. Ambrož. A v tomto „presso“ (poblíž) spočívá celá tělesnost a něžnost tohoto „vystoupení“, „pobytu“ bez jakéhokoliv pozdvižení a bez jakéhokoliv rétoriky.

Santa Maria presso San Celso je krásný kostel. Majestátní a působivý jako nejkrásnější lombardské chrámy tyčí se vedle pulsující dopravní tepny města (někdejšího Corso San Celso, nyní Corso Italia). Galeazzo Maria Sforza začal stavbu v roce 1493. S přílivem poutníků byl kostel později rozšířen. V roce 1513 byla přistavěna krásná sloupová loď, tak krásná a zvoucí, jakoby určená k tomu, aby zavedla poutníky přímo

na místo zázraku. Uvnitř svatyně stojí malá skříň s lombardskými uměleckými poklady. Nejsou zde však žádné jasné důkazy události, ke které došlo na tomto místě před více než 16 stoletími. Pod hlavním oltářem ve skleněné urně jsou uloženy v pozlacených paramentech ostatky sv. Celsa, světce, který již v mládí podstoupil mučednickou smrt. Po ukaz „blízko“ znamená, že se zde musí nacházet i Matka Boží. A tak tomu skutečně je: stojí zde malý oltář, nenápadný a schovaný pod nádherným barokním oltářem, přistavený k levému sloupu. Kdo chce spatřit Matku Boží, musí si kleknout. A je to skutečně dojemný obraz, zubem času vybledlý, skoro svařštělý. Maria, která se s něžností dívá na Ježíška, a Ježíšek, který s neméně něžným gestem bere její ruku do svých. Nachází se ve výklenku ve zdi jako okno s mnoha příčkami. A z toho

Hlavní oltář se zázračným obrazem od sv. Ambrože

to okna vyhlíží Maria. Ti starší mezi věřícími ji znají jako „Matku Boží sv. Ambrože a zázraku“. Tím „zázrakem“ v jednotném čísle je míněno prostě ono vyhlížení. A radost, kterou vyvolá u všech, kteří pokleknou, aby mohli vidět její tvář. To je vše.

*Z 30giorni 7-8/2003
přeložil -lš-*

Sarkofág ze 4. století se zachoval až do dnešní doby

svědků události, která po několika měsících dosáhla církevního uznání (dekret je datován 11. dubna následujícího roku), jsou dodnes zachována v archivu mariánské svatyně. Prá-

kolem v slzách vykřikli ve všeobecném vzrušení: „Smilování!“ A tu se zvedl závoj, který byl za mříží, spadl dolů a bylo možno vidět Pannu Marii nejméně po dobu dvou Zdravas Maria.“

ZPRÁVA ZE III. PĚŠÍ POUTI NA VELEHRAD

Na třetí pěší pouť na Velehrad, která byla už 22. z Levého Hradce a Nového Jičína, vyšlo v pondělí 18. srpna dvacet poutníků od sv. Jana na Zelené Hoře u Žďáru, z nádraží jich vycházelo už 39. V Netíně se přidali 4, kteří už v neděli vyšli od Matky Boží v Jihlavě. Zároveň vyšlo 14 poutníků od sv. Václava v Radešinské Svatce a na cyrilometodějském Vítochově se k nim přidalo dalších 17. Od Panny Marie na Vranově nad Dyjí jich vyšlo 61 a celou cestu zpívali, takže jim ani nevadila hrozná bouřka, která je potkala před Znojmem.

Další den jsme vyšli ze Znojma, Velkého Meziříčí a Víru. Ve třech proudech nás bylo přes dvě stovky. Úmyslem poutí bylo, aby se malé skupinky poutníků postupně slily v mohutný proud vděčnosti za Slovo života, které k nám přišlo právě z Velehradu. Kromě toho jsme prosili za obnovení víry v našem národě a také za životodárnou vláhu pro celou naši vlast. Byli jsme vyslyšeni hned po cestě, dvakrát vydatně přešlo, díky Bohu jsme vždycky byli už pod střechou.

Po cestě jsme zpívali a bavili se. Duchovním obsahem pouti bylo: modlitba čtyř růženců – za vlast, mír, své rodiny a církev, úvahy o čtyřech základních a třech božských ctnostech a důkladná příprava na svátost smíření. Hodně poutníků se zpovídalo za chůze.

Na Hoře svatého Klimenta se pak spojily všechny proudy ze západu s poutníky z Veselí nad Moravou. To už nás bylo 233. Šel s námi i sedmiletý Pavlík, pak osmiletá Markéta, devítiletá Dominika a desetiletá Klára. Ondřej a Vojtěch měli 11 let. Nejstarší byla Helena, která měla 73 let, z mužů vedl Stanislav s 68 roky. S dalšími stovkami poutníků, kteří přijeli do Buchlovic, jsme šli pěšky na Velehrad – ke kořenům naší víry, vzděla-

nosti a kultury a k patronům Evropy, do duchovního středu našeho národa i Evropy. To už jsme měli v nohách 171 km ze Zelené Hory a 153 km z Vranova nad Dyjí. Děkovali jsme za ochranu andělům strážným i Panně Marii, Průvodkyni na cestách. Hned po příchodu jsme obnovili zasvěcení národa Bohu rukama Panny Marie, které zde před 10 roky vykonali biskupové Čech a Moravy. Pouť vrcholila mší svatou, kterou sloužil otec biskup Josef Hrdlička.

Dále Pán Bůh, vycházíme příští rok na IV. pouť 16. srpna na svátek sv. Rocha, patrona poutníků, opět z Vranova a Zelené Hory a zase po stejné trase. Z Buchlovic vyjdeme společně na Velehrad v sobotu 21. srpna 2004.

Jan Peňáz

KONVERZE JEN SE STÁTNÍM POVOLENÍM

Podle platného indického zákona, který nyní potvrdil nejvyšší soud, musí Ind, který chce přijmout katolickou víru, vyplnit žádost a předat ji úřadům, které zkoumají, zda tak činí dobrovolně. Teprve pak obdrží povolení ke konverzi. Hinduisté kritizují rostoucí vliv křesťanů a počet obrácení. V roce 1999 upálili z toho důvodu hinduistické fundamentalisté pastora Grahama Stuarta a jeho dva syny. Také Pater Arul Doss byl zavražděn, protože pod jeho vlivem mnoho Indů přijalo katolickou víru.

Stížnost skupiny křesťanů na tyto poměry nejvyšší soud odmítl.

BÝVALÁ MISS USA A MÓDA

„Bohužel je mnoho církví, které přikládají malý význam rozumnosti a slušnosti v oblékání. Často vidíme především mladé ženy, které přicházejí v neděli na mši nedostatečně oděny v minišatech nebo s holými zády. V kostele se však máme především soustředit na úctu

EDITORIAL – pokračování ze str. 2

hned v druhé generaci, kde se vyskytl člověk, který spatřoval jediné řešení svého domnělého „ohrožení“ v tom, že se násilným činem zbavil svého „soka“. Odstraňovat fyzicky nepohodlného člověka, jakými byli např. proroci, se i u Bohem vedeného národa stalo takovou samozřejmostí, že to i Boží Syn vytýká svému vyvolenému městu. Nakonec se sám stal obětí záměrné justiční vraždy. I naše národní dějiny jsou na počátku poznamenány takto násilně prolitou krví. Kníže Václav tak i u nás zahajuje velkou řadu těch, kteří se stali pro druhé nesnesitelní, protože představovali uskutečnění myšlenky, o které jiní nechtějí slyšet. Jeho fyzická likvidace však dosáhla zcela opačného cíle. Václav nezmiel ze scény, nýbrž naopak začal sehrávat a nadále sehrává nečekaně významnou roli, i když si to uvědomujeme zpravidla až tehdy, když je s námi zle.

Do střetu myšlenek a idejí vstupuje násilí jako zcela nepřiměřený prostředek, který se zpravidla dříve či později obrací proti tomu, kdo k němu sahá. Nejvýrazněji je to vidět na příkladu mučedníků, kteří byli zabití pro svou víru v Ježíše Krista. Jejich krev se stala semenem křesťanů. Ačkoliv je to v průběhu dějin tak evidentně prokázáno, nezdá se, že by to lidé vzali na vědomí a dokázali se z toho poučit. Ani se poučit nemohou, pokud setrvávají v přesvědčení, že s Bohem a jeho působením v dějinách

není třeba počítat. A přitom jeho prozřetelnost umí využívat i lidské skutky a dokonce i lidskou zlobu, aby její záměry proměnila v úplný opak

Rozšíření sdělovacích prostředků a jejich vlivu na veřejné mínění dalo mocným do rukou další zbraň, jak bojovat proti nepohodlným osobám i bez krveprolití, případně jak je potlačovat i po jejich smrti. Člověka je možno odstranit také systematickým hanobením a falšováním historické skutečnosti. Tomu se nevyhnul po své smrti ani náš svatý kníže, z kterého propaganda udělá tu zbabělce a slabocha, tu kolaboranta. Můžeme být právem zvědaví, jak budou naše sdělovací prostředky reagovat na skutečnost, že poslední panovník, který vládl v zemích koruny české, má být pozdvižen k úctě oltáře. Snad nás tato skutečnost přiměje, abychom se zbavovali klišé, která nám byla vštěpována od dětství o rakousko uherské-monarchii i o nenáviděném rodu Habsburků, a abychom se pokusili objektivněji zhodnotit nedostatečně poznané historické skutečnosti. O Karlu I. nevíme u nás dohromady vůbec nic a přitom můžeme litovat, že jsme neměli příležitost žít pod jeho vládou v mírových dobách. Když skončila válka, musel do vyhnanství. Nebylo největší vadou tohoto posledního panovníka právě to, že to byl hluboce věřící katolík?

-red-

k Bohu. Jestliže ukazujeme tolik nahé kůže, je to pokušení pro muže.“ To je názor Heather Whitestone McCallumové, která se jako postižená žena stala Miss USA.

Je od narození nemá, ale je si vědoma, že postižení a krása se nevyklučují. Nyní se dala do služeb apoštolátu, který usiluje, aby se ženy oblékaly decentně v souladu s křesťanskými hodnotami. Královna krásy pokládá za falešné, že církve se rozptylují nejrůznějšími věcmi, místo aby myslely na Boha. „Bez slušného oděvu

se křesťané nemohou opravdově klanět Bohu a nemohou svět získat účinně pro Krista.“

OBRANA KOSTELA

Věřící v italské obci Tracasso v Abruzzách se rozhodli k radikálnímu protestu proti odvolání svého kněze a uzavření místního kapucinského kláštera. Několik set katolíků z obce o 6000 obyvatelích tvoří již několik dní živý řetěz kolem kostela a jeho brány. Jiní se postí. Policie situaci sleduje, aby zabránila výbuchům nepokojů.

Boží Církev jako Církev Krista a Ducha Svatého

Christologické a pneumatologické základy učení o neznitelnosti Církve

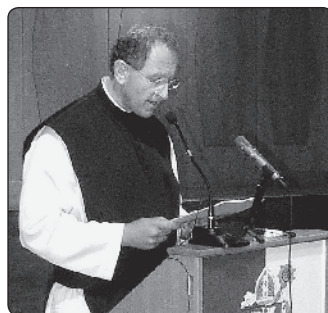
Chtěl bych ve své úvaze spíše než systematické pojednání předložit vám duchovní povzbuzení. Mám přitom před očima dvojitý cíl:

Při všech snaživých pojednáních ať už ze strany učitelského úřadu nebo ze strany teologů je nápadná jedna věc: Nevzrostla jimi u věřících „láska k Církvi“, nebo opatrněji řečeno, nevzrostla vazba na Církev a její ocenění, spíše naopak. Kritický odstup v rétorické patetice, dobře míněné rady, co Církev „musí“ nebo co by „měla“ dělat, aby byla „podle Ježíše Krista“, patří k samozřejmému tónu. A to už zcela pomlčme o hesle: „Ježíš ano, Církev ne“, které má pohodlným způsobem ospravedlnit všechny, kteří si chtějí vykonstruovat „svého Ježíše“. Odtud vznikají módní životní způsoby, které nemají s Ježíšem často pranic společného. Již v roce 1972 to formuloval Josef Ratzinger při pohledu na báseň Gertrudy de LeFort slovy: „Doba, kdy se zpívaly hymny na Církev, je, jak se zdá, nenávratně pryč, i když nás od ní dělí jen odstup jedné generace.“ První cíl mé úvahy je tedy – posílit důvěru v nadpřirozený původ a poslání Církve.

Nemám v úmyslu „zpívat hymny na Církev,“ i když to pociťuji jako osobní potřebu, protože vyznávám, že tato Církev je pro mě to nejvelkolepější a nejzáračnější, co je na zemi po institucionální stránce k spatření. A to především proto, že mě denně vede svými milostmi k Bohu a současně mi působí utrpení svou nedokonalostí. Když budu nyní mluvit o Církvi Krista a Ducha Svatého, mám tím na mysli zcela konkrétní faktickou katolickou církev, která již 2000

let prochází časem jako pozhánání i jako selhání. Tato Církev podle slov koncilu „má ve svém lůně i hříšníky“ (LG 8). Ale tato Církev je, opět podle slov 2. Vatikána „nezrušitelně svatá“ (LG 39). Kde je na světě taková božská dialektika jako tato Církev, která je vždy svatá a je současně Církvi svatých i nesvatých? Svou nesvatostí mi tato Církev působí utrpení.

To je důležitá úvodní poznámka, protože jak již poznamenal Karel Rahner, teologie o Církvi nám působí nanejvýš teologické, nikoliv však existenciální problémy. Obtížné je to pro nás věřící vždy tam, kde se jedná o konkrétní církev – o konkrétní strukturu mé farnosti, mé diecéze, mé vlasti. Abstraktní pravdy mohou snadno vyznávat svými ústy. Ale vyznání ústy musí provázet i vyznání srdce, když přijímáme Církev i v její konkrétní podobě jako Církev Krista a Ducha Svatého. Protože tam, kde abstraktní přiznání k Církvi má konkrétní podobu neoblíbeného faráře, tvrdohlavé farní rady nebo episkopátu, který nemá kouska odvahy, tam začíná ta nejvládnější výzva článku v úvodu: „Věřím ve svatou katolickou církev!“ Francouzský básník Georges Bernanos to formuluje v „Deníku venkovského faráře“ takto: „Je to málo, trpět pro Církev, musíme

Prof. Dr. Karel Wallner OCS

trpět také skrze Církev!“ A je to tak dobře. Neboť Bůh nás zkouší a očišťuje, když nás nechává trpět skrze Církev. Jinak řečeno, naše vnitrocírkevní zkoušky mají svou vlastní milost. A to je druhý cíl mé úvahy – abychom se naučili Církev přijímat právě jako Boží dar světu, protože vtiskuje našemu srdci pečeť Kříže, a tak nás vede ke svatosti.

„Budeme zítra ještě existovat?“

Mnoho věřících trápí dnes starost, kterou je třeba formulovat zcela otevřeně: Budeme zítra my a Církev ještě existovat? Apoštolský list *Novo Millennio ineunte*, který tento šedivý a stále tělesně méně pohyblivý papež daroval Církvi u příležitosti jejího vstupu do nového tisíciletí, „překypuje“ současně mladistvostí a dynamikou, když používá Kristova slova jako přítomný příkaz: *Duc in altum!* To jsou slova, která řekl Ježíš zfrustrovaným rybářským podnikatelům Šimonovi, synu Janovu, a jeho dělníkům z Galileje: „Zajedťte ještě jednou na hlubinu!“ (Lk 5,4) Papež připomíná bohatý rybolov, který následoval, a požaduje dynamismus: „Když se jedná o nebeské krá-

lovství, není čas se ohlízet a ještě méně si ustlat na lenosti. Čeká na nás mnoho práce, a proto musíme začít budovat účinný pastorační program pro období po Jubileu.“

Ale není taková výzva k apoštolskému dynamismu spíše výrazem beznaděje nebo „svaté paličatosti“, kterou papež připomíná na jiném místě? Není tato přesvědčující řeč, která je zde použita, mylný triumfalismus tváří v tvář skutečnosti církevního života, který nepřipouští žádné pocity spokojenosti, o triumfech ani nemluví? Především pro západní svět můžeme situaci katolíků popsat ve třech bodech: je nás kvantitativně stále méně, stojíme před tímto podstatným úbytkem stejně paralyzovaní jako před růstem nesčetných jiných vyznání; za druhé: tak, jak přijímáme svou víru, jsme společensky stále méně a méně přijatelní, takže věřící, kteří to miní opravdu vážně, jsou stále méně integrovaní; za třetí: z důvodů, které můžeme popsat snad jen psychoterapeuticky, rozšířil se nad mnoha angažovanými katolíky, laiky i posvěcenými kleriky závoj trudnomyslné frustrace.

V roce 1922 napsal Romano Guardini: „Církev se v duších probouzí.“ Petr Neuner k tomu trpce poznamenává: „Když se podíváme na statistiky devadesátých let, cítíme se spíše jako pozorovatelé u nemocničního lůžka, plní starostí, zda se nám pacientka probudí.“ A zatímco církevní Otcové srovnávali Církev s nepotopitelnou lodí z evangelia, která vzdoruje všem bouřím, já jsem slyšel na své vlastní uši, jak jeden biskup současné Církve ji srovnával s Titanikem. Pomyslel na to, že Titanik skutečně ztroskotal?

Na pozadí této skutečnosti musíme si vážně položit otázku: V zachmuřeném moři vnitrocírkevní frustrace mohou být tato povzbuzující papežova slova pro některé věřící jako maják – ale může maják zabránit bouři, mů-

ODSOUZENÍ NESMYSLNÉHO NÁSILNÉHO ČINU A MEDIÁLNÍ KAMPANĚ

Extrémistický odpůrce potratů Paul Hill, který zavraždil jednoho potratového lékaře a jeho osobního strážce, byl popraven. Dvě třetiny Američanů odsuzují jeho skutek jako zločin, který věci ochrany nenarozeného života nijak neposloužil. Média využívají tento případ k tomu, aby obviňovala ochránce života z hysterie, která prý ohrožuje nemocnice a lékaře. Média přitom nedopřávají ochráncům života vůbec místo, aby vyjádřili svůj postoj a názor, a záměrně zamlčují jejich skutečnou filozofii.

JAN GRAUBNER,
arcibiskup olomoucký a metropolita moravský
Všem pozdrav a požehnání.

ROZHODNUTÍ

Když se ukázalo, že dialog s panem Janem Vymětalem nepřináší žádný užitek, že on nerespektuje církevní autoritu a stále více rozšiřuje skupinu lidí, které „duchovně vede“ takovým způsobem, že je zbavuje svobody a činí je plně závislými na sobě, svévolně zakládá „řeholní společenství“ a považuje se za Krista, nastal čas oznámit Božím lidu, že tato skupina, i když projevuje velkou zbožnost, koná dobré skutky a odvolává se na Boží slovo, není v jednotě s Římskokatolickou církví.

Proto panu Janu Vymětalovi i všem, které přijímá do společenství neschválené řehole, i těm, kteří se drží jeho nauky, se **pozastavuje právo přijímat svátosti v Římskokatolické církvi, pokud se nezřeknou svého pomýlení a nepodřídí se církevní autoritě.**

S bolestí v srdci vydávám toto rozhodnutí, ale veden odpovědností za svěřenou místní církev a láskou k těm, kteří i přes dobrou vůli, která je vede k hledání Boha a dokonalejšího následování Krista, docházejí díky této skupině ke ztrátě svobody a újmě duchovní i duševní, musím tímto závažným krokem upozornit postižené na vážné ohrožení, do něhož se dostali, a varovat před tímto zhoubným jevem všechny ostatní lidi.

Zároveň se s velkou naléhavostí obracím na celé církevní společenství s prosbou o modlitbu, která je mocná, a pokud vychází z víry a čistého srdce a je doprovázena vnitřním obrácením, skutky pokání a almužny, jistě nebude zklamána. Nikdo z nás ať postižené nesoudí, ale jako duchovně nemocným se snaží jako dobrý křesťan opravdově pomoci.

Toto rozhodnutí ať je přečteno v neděli po obdržení při všech veřejných bohoslužbách.

V Olomouci 1. září 2003 čj. 175/03

+ Jan Graubner
arcibiskup olomoucký

Toto opatření platí dle rozhodnutí sídelního biskupa ostravsko-opavské diecéze č.j. 492/03/SBi ze dne 5. 9. 2003 i na území ostravsko-opavské diecéze. (Převzato z ACEOO 08/2003)

že ukončit chmury a frustrační neurózy, které se staly charakteristickým znakem mnoha křesťanů i kleriků? Anebo mírněji řečeno: Co dává papeži odvalu, že tak anachronisticky pozitivně argumentuje? Není to jen odvaha ze zoufalství na konci dlouhého pontifikátu?

Zde nám poskytuje poučení dogmatická víra v něco lepšího, na čem stojí podstata Církve, totiž že je to Církev Krista a Ducha Svatého. A z toho plyne, že Církev je nezničitelná. Když papež vyzývá, abychom šli budoucnosti vstříc s odvahou a apoštolským zápalem, pak se nejedná o žádný účelový optimismus, nýbrž o aktualizaci pravdy víry, že totiž Církev jedná *in verbo tuo* – na Kristovo slovo (Lk 5,5), takže rybolov je vždy bohatý. Církev je neomylně úspěšné společenství, protože je to Církev Krista a Ducha Svatého.

Církev je Církev Kristova

Je samozřejmé, že Církev není nějaké sociologicky chápané sdružení, žádný společenský útvar. Není jím už proto, že tímto způsobem nebyla Kristem založena, jako se zakládá sdružení notářským zakládajícím aktem a je opatřeno statuty. Církev spíše vytryskla z celkového Kristova výkupného působení, ona je tajemným prodloužením spásného působení zmrtvýchvstalého a oslaveného Pána v síle Ducha Svatého. Existuje také pravda víry o identitě, o příslušnosti Církve k samotnému Kristu, ve kterém má svůj původ, a přitom povstává silou Ducha Svatého. Proto je Církev sama mystickým objektem víry: „Credo ecclesiam“ – Věřím v Církev. Slovo „církev“ (německy Kirche) se odvozuje od slova „kyrios“, Pán, to znamená „náležející Pánu“, podle listu Filipským 2,6, Zmrtvýchvstalému.

Románské pojmenování Církve používá jiný výraz – ecclesia. To je výraz, který Septuaginta používá pro překlad hebrejské-

ho qahal, což znamená také laos – lid. Laos je něco jiného než demos – což označuje lid plebicitu, kvantitativní masu občanů v obci, shromáždění na tržišti. Odtud také pochází termín „demokracie“, typický řecký anticiký útvar. S tím nemá „ecclesia“ v Bibli nic společného. Jedná se zde o jiný „lid“, totiž o lid, který si Bůh povolal a který stojí pod jeho svrchovaným vedením.

V Novém zákoně se tento „Boží lid“ stává „ecclesia tou theou“, jak to Pavel formuluje v 1. listu Korintským 15,9 – Boží církvi. V teologii listu k Efezským se objevuje tato Církev jako nevěsta náležející Kristu, který ji miloval a vydal sám sebe za ni (Ef 5,25). Ovšem Církev jako

nevěsta je jen jeden z několika obrazů Nového zákona. V pavlovské teologii se silně združňuje metafora „Kristova těla“. O tomto obrazu jako o nejvýtečnějším pojednává encyklika *Mystici Corporis* Pia XII. a výslovně o něm hovoří *Lumen gentium* v 7. odstavci. Ale to všechno nás už odvádí k detailům a vzdaluje náš pohled od základů, které si chceme objasnit. V každém případě jsou svědectví víry, Písmo a tradice neomylné v poznání, že Církev je Církev Kristova.

Bohužel liberální teologie v různých odstínech již od 19. století popírala, že Církev založil sám Kristus. Podle Hermanna Reimara z 18. sto-

letí vznikla Církev podvodem učedníků, kteří chtěli po Kristově ukřižování dále vést pohodlný život. Podle Davida Friedricha Strausse v 19. stol. vznikla Církev náhodou jako dialektický důsledek psychologické konstelace. Podle Friedricha Nietzscheho založil Církev teprve Pavel. Mohli bychom zde jmenovat celý klub liberálů, podle nichž Ježíš ani vůbec neexistoval, takže učedníci museli vynalézt jeho i sami sebe. Pod pláštěm vědy můžeme najít vůbec cokoliv, jak uvádí Josef Dirnbeck v knize „Ježíšovi falzifikátoři“, která stojí za přečtení. Na příklad kumránský badatel John M. Allegro vyšel s důkazem, že Ježíš je ve skutečnosti jméno jednoho požívače drog, který hrál roli v kultu svatě muchomůrky červené. Církev prý tedy vznikla jako plod halucinace v malé židovské sektě. Judaista Kurt Schubert k tomu napsal: „Každá taková kniha se představuje jako nedostižný škvár a je překonána další knihou, která se nabízí jako ještě nepřekonatelnější škvár.“

Toto odbočení do sféry, která by vůbec neměla existovat, ale přece existuje, ukazuje jasně – Církev stojí a padá s bytím samotného Krista, s jeho bytím, jeho vykupitelským působením pro tento svět a konečně s otázkou, zda tuto Církev postavil do světa a k čemu ji potřebuje. Pokud jde o založení Církve, je dnes pozice katolické teologie jednotná v tom, že pozemský Kristus vykonal zakládající akty Církve. Můžeme jmenovat společenství Dvanácti, jejich vyslání k hlásání Božího království a konečně slavení Poslední večeře. Proto 2. vatikánský koncil píše: „Jediný Prostředník Kristus ustanovil a bez přestání udržuje svou svatou Církev, společenství víry, naděje a lásky, zde na zemi jako viditelný organismus a jejím prostřednictvím rozlévá pravdu a milost na všechny“ (LG 8).

(Dokončení příště)

Bašta Pána Boha (37)

A co teprve, když uslyšel o nočním vpádu do domu pradleny! Jeho zlost neměla mezí. Takovou ztřeštěnost mohl provést jen jediný – „ten hanebný, prohnaný padouch Petr Coudrin,“ zuřil pro sebe kriminální prezident. O to méně se mohl zmírnit jeho vztek, když se dozvěděl, že ani kapitulní kanovník Monterebeuf nebyl nalezen.

„U všech podezřelých v Montbernage jsme provedli domovní prohlídky,“ omlouval se kaprál.

„A sedláci vás vodili za nos jako osly!“ běsnil odpadlý kněz. „Copak jste po něm nemohli najít žádnou stopu? Vůbec nic podezřelého?“ „Něco podezřelého přece,“ odpověděl národní gardista váhavě. „Viděli jsme, že někdo vystupuje s lucernou do hor. Totiž – viděli jsme jen světlo, ale už bylo hodně vysoko, přinejmenším u velkého kříže.“ „Určitě to byl ten černokabátník!“ nadával prezident. „Proč jste ho nesledovali?“ „Byla přece noc, občane prezidente, a krom toho bouře!“ omlouval se kaprál.

„Zatracení hlupáci!“ hněvivě spílal Jan Planier. „Ihned prohledejte s pořádnou patrolou okolní kopce a přiveďte mi toho kněžoura dolů živého nebo mrtvého.“ „Podle rozkazu, občane prezidente!“

„A vezměte s sebou konec konců i pár ostrých psů. To by v tom byl čert, abyste toho bezpřísežence nevypátrali!“ „Podle rozkazu, občane prezidente!“ opakoval kaprál a šel. Za dveřmi se však vztekle ušklíbl a zabručel: „Ten tomu tak rozumí, osel! Máme vzít slídící psy! Jako kdyby se po tom dešti dalo ještě něco vystopovat.“

Mezitím došel Robert Bernard ke kříži na kopci. Oddech si, postavil těžký košík a utřel si pot z čela. Potom zbožně poklekl před Ukřížovaným. Bylo mu, jako by měl právě dnes prosit o zcela zvláštní milost. Trebaže neuměl přesně vyjádřit slo-

vy svou modlitbu, kterou v sobě nejasně cítil, zvolal najednou z hloubi srdce ke Spasiteli na kříži: „Pane, posilni mne!“

Právě chtěl zase zvednout koš a pokračovat v cestě, když uslyšel odněkud ostrý hvizd. Chlapec se polekaně obrátil a pohlédl dolů. Můj Bože, tam dole se to hemžilo revolučními vojáky. Jistě hledali toho bezpřísežného.

Robert rychle schoval koš někam do křoví – musí uprchlíka varovat, než bude pozdě. Naštěstí měl dostatečný náskok, který každým krokem zvětšoval.

Celý zadýchaný hnal se vzhůru. Najednou však ze sebe vyrazil nepotlačitelný výkřik. Uslyšel štěkání psů. Nyní viděl zřetelně, že vojáci mají s sebou psy, kteří se s vytím zmítají na provazech. A teď – chlapci se až srdce zastavilo – teď rudí vypustili zvířata a ta se řítí se zuřivým štěkotem vpřed.

„Teď je se mnou konec!“ vydechl hoch. Divoce pádil vzhůru, klopýtl, rychle se zase vzchopil a běžel dál. Neměl však úniku. Těsně za sebou slyšel zuřivou smečku. Prudce se zastavil a čekal na útok.

„Svatá Matko!“ vykřikl, oči doširoka rozevřené. V příštím okamžiku ho hrozným skokem srazil k zemi jeden z krvelačných psů. Na několik vteřin ztratil chlapec vědomí. Krev mu hučela v uších, srdce bušilo k prasknutí. Když přišel zase k sobě, zíral do žhnoucích očí bestie, která se mu mohutnými tlapy opírala o hrud' a držela ho na zemi. Robert věděl, že by ho zvíře mohlo při sebemenším pohybu roztrhat. Proto zavřel oči a ležel bez hnutí, i když mu sliny zvířete kapaly do obličeje. Teď se sem přirýtila také zbylá

smečka a s hrozným vytím řádila kolem povaleného.

Chlapci se to zdálo jako celá věčnost, než konečně přišli vojáci, kteří pískáním svolávali dobře vycvičené psy a brali je opět na provazy. Surová pěst trhla chlapcem. Studený pot mu stál na smrtelně bledé tváři. Náhle pocítil závrať. Potácel se jako opilý, až jeho ruka nahmatala oporu na nějakém stromě.

„No, chlapečku, to tě zachvátil takový děs?“ šklebil se na něho kaprál s buldočím obličejem.

„Co ode mě chcete?“ koktal chlapec. „Od tebe vůbec nic,“ odpověděl kaprál. „Ty nám jen musíš říct, co tady chceš.“ „Nahoru na kopec!“ odpověděl Robert. „A co chceš tam?“ „Nic, vůbec nic!“ „A kde jsi nechal koš, se kterým ses předtím vláčel?“ Chlapec neodpověděl.

„No, my už ho najdeme.“ Kaprál se obrátil k vojákům: „Kupředu, hledejte koš!“

V několika okamžicích už byl nalezen a poddůstojník prohlížel s úšklebkem jeho obsah. „Kampak jsi ho chtěl donést?“ obořil se na chlapce. Ten ale umíněně mlčel.

„Nemusíš to říct!“ poškleboval se kaprál. „Vím beztak, že jsi měl koš přinést tomu zatracenému bezpřísežníkovi, který vězí tady někde nahoře ve spleti skal. Ale vem tě čert, jestli hned neřekneš, kde ho najdeme!“ „Nic vám neřeknu!“ odpověděl chlapec.

„Hoho, my už tě donutíme, chlapečku!“ hřměl národní gardista.

„Nenechám se donutit!“ odpověděl Robert s odhodlaně stisknutými rty.

„Hloupý klacku, tady máš jednu pro představu!“ Přitom ho kaprál udeřil sevřenou pěstí do obličeje, až se chlapec těžce zhroutil k zemi. Krev mu tekla

z úst i z nosu. Ještě několikrát ho voják kopl, pak ho hrubě popadl za rameno a křičel: „Ještě se nechceš přiznat?“ Chlapec však němě zavrtěl hlavou.

„Tak ty nechceš? No, pak se podívej tady na ty bestie! Vidíš, jak se vzpinají na provazech? Když je pustíme, roztrhají tě zaživa na cáry. To ti přísahám!“

Plný děsu hleděl Robert na zuřící smečku, která se chovala zběsile. Na okamžik musel zavřít oči. Cítil, jak mu strach skoro bere dech. „No, tak bude to brzy?“ zahřměl kaprál. „Pane, posilni mě,“ šeptaly neslyšně chlapcovy rty. Potom se ale odhodlaně podíval revolučnímu vojákovi do tváře a řekl: „Dělejte, co chcete. Nic se ode mě nedozvíte, a když mě ty bestie roztrhají na kousky, tak už vůbec ne.“

Tu se stalo něco zvláštního. Surovec náhle před jasným, pevným pohledem clapce couvl. Musel se odvrátit, protože ty oči nesnesl.

Zaťal zuřivě pěsti, ale už se neodvážil udeřit. Nerozhodně zíral hned na chlapce, který stál před ním klidný a odhodlaný, hned na vojáky, kteří už nemohli udržet zuřící psy.

Několikrát už chtěl dát rozkaz, ať je pustí. Ale povel nepřehlel přes jeho rty.

„Nechte přece toho kluka!“ zvolal konečně jeden z vojáků, který si snad vzpomněl na své vlastní děti někde doma. „Najdeme toho bezpřísežného i bez něj.“

Velitel zůstal chvíli nerozhodný. Potom zavrčel: „No, tak ve jménu Ďábla! Ale kluka svažte! Musí zde zůstat, dokud toho kněžoura nevylidíme; a jestli ho nenajdeme, tak se musí přiznat, kdybych mu měl vyrvat srdce z těla!“

Okamžik později ležel Robert svázan na rukou i nohou na zemi, zatímco vojáci se psy spěchali zase dále do hor.

(Pokračování)

V neděli 5. 10. v 18.30 hod. bude při pontifikální mši svaté ve starobrněnské bazilice Nanebevzetí Panny Marie udělovat **SVÁTOST BIŘMOVÁNÍ** Mons. Vojtěch Cikrle, biskup brněnský.

Členové orelské jednoty Kladno vás srdečně zvou na přednáškovou a společenskou setkání u příležitosti blížícího se státního svátku vzniku Československé republiky dne 28. října 1918. Setkání se koná 18. října 2003 od 10 hodin v Kladně v restauraci Kolumbie (ul. Hajnova, vede dolů z náměstí Starosty Pavla v centru Kladna, 100m od hlavního autobusového nádraží).

Program:

❖ Stanislav Vejvar – Ústřední jednota čs. legionářů katolíků, sdružení českých a slovenských katolických bojovníků za samostatnost ❖ Pavel Muchka – 250 let od narození Josefa Dobrovského, zakladatele slavistiky ❖ Tomáš Jirsa – Co přinese zamýšlená evropská ústava našemu státu ❖ Mgr. Petr Bahník – Svatováclavská koruna: klenot, symbol a relikvíř

Srdečně zveme na PRVNÍ SOBOTY NA KLOKOTECH V ROCE 2003. Společný program začíná vždy v 15 hod. Téma pro říjnovou sobotu:

4. říjen – **Temnotou ke Světlu** (P. J. J. Berka, OCist, převor ve Vyšším Brodě)

„V sobotu 11. 10. v kostele Sv. Rodiny na Grohově ul. 18 v Brně bude v 9.30 hod. sloužena **MŠE SV. NA ÚMYSL ZÁKAZU POTRATU**. Odtud se půjde tichým průvodem před kliniku na Obilním trhu.“

MARIÁNSKÉ KVĚTY

Pod tímto názvem vydal dr. Martin Weis pokračování oblíbené knihy Mariánské zrcadlo. Titul je více než výstižný, neboť mariánské akcenty u jednotlivých světců, církevních učitelů a významných osobností katolicismu, které autor cituje, jsou opravdovými květy v suchopáru soudobého neomodernismu, morálního permisivismu a duchovního pesimismu. Bezděčně člověka napadnou slova velkého spisovatele Šumavy a tak trochu autorova krajana Karla Klostermanna: „Pokládám kult Bohorodičky a z něho plynoucí idealizování ženy, jak matky, tak i panny, za svrchovaně poetické a zároveň – neostýchám se to vyslovit – za nanejvýš pokrokové, ježto jemu jedinému sluší přisoudit zásluhu, že žena přestala být pouhým předmětem rozkoše nebo služkou muže, ba jeho otrokyní, věcí, již lze odhodit nebo vyměnit, jakož bývalo a se činvalo všeobecně ve starověku a jakož dosud bývá a se činí u národů a jednotlivců kulturně a mravně nevyspělých...“

Autor se zaměřuje především na české svěřence a vynikající osobnosti, které představuje jako vzory mariánské úcty. Tak vedle známých světců Václava, Vojtěcha, Jana Nepomuckého, Anežky, Zdislavy, Klementa Marii Hofbauera atd. se setkáváme i s Arnoštem z Pardubic, Janem z Jenštejna, dokonce i s Janem Husem, z moderních dějin s arcibiskupem A. C. Stojanem, biskupem Josefem Hlouchem, kandidátkou oltáře Aničkou Zelíkovou apod. Z osobností světové církve zde defilují jako ctitelé Matky Boží sv. Ambrož, Augustin, Benedikt, Bernard z Clairvaux, Dominik, Tomáš Akvinský, František z Assisi, Ignác z Loyoly, Alfons z Liguori, Jan Bosco, samozřejmě nesmí chybět ani nedávno svatořečený P. Pio atd. Weisova kniha je perfektní dokumentací, že mariánská úcta byla nedílnou součástí Církevní nauky i praxe od nejstarších dob až po dnešek. Představit si existenci katolické církve bez ní je nonsens. Kulturní a civilizační pokrok, jehož bylo dosaženo ve starověku a středověku díky christianizaci evropských národů, by byl těžko myslitelný bez kultu Panny a Matky, již je zasvěcena většina románských a gotických katedrál. Právě on nabádal naše divoké a nevzdělané předky nejen k jinému vztahu vůči ženě, ale též k opravdovému humanismu v tom nejlepší slova smyslu, humanismu, jenž nevrší stohy papíru výčtem lidských práv, ale snaží se milovat člověka tak, jak miluje opravdová matka. Která matka byla opravdovější než Matka Spasitelova?

Takový závěr je tím nejcennějším, co si čtenář odnese z Weisovy knihy. Za to mu patří dík a přání, aby na této cestě šíření mariánské úcty pokračoval i bez ohledu na to, že současné trendy pod zorným úhlem falešně chápaného ekumenismu mariánskému kultu nepřejí a snaží se jej maximálně zeslabit.

R. Malý

Liturgická čtení

Neděle 28. 9. – slavnost sv. Václava

1. čt.: Mdr 6,9-21

1 Kron 29,11abc.11d-12a.12bcd

Odp.: 12b (Ty, Hospodine, vládneš nad všim.)

2. čt.: 1 Petr 1,3-6; 2,21b-24

Ev.: Mt 16,24-27

Pondělí 29. 9. – svátek sv. Michaela,

Gabriela a Rafaela

1. čt.: Dan 7,9-10.13-14 nebo Zj

12,7-12a

Ž 138(137),1-2a.2bc+3.4-5

Odp.: 1c (Budu ti hrát, Hospodine, před anděly.)

Ev.: Jan 1,47-51

Úterý 30. 9. – památka sv. Jeronýma

1. čt.: Zach 8,20-23

Ž 87(86),1-3.4-5.6-7

Odp.: srv. Zach 8,23 (Bůh je s námi.)

Ev.: Lk 9,51-56

Středa 1. 10. – památka sv. Terezie od

Dítěte Ježíše

1. čt.: Neh 2,1-8

Ž 137(136),1-2.3.4-5.6

Odp.: *Vyslyš nás, Pane, a vysvobod' nás!*

Ev.: Lk 9,57-62

Čtvrtek 2. 10. – památka svatých andělů strážných

1. čt.: Ex 23,20-23a

Ž 91(90),1-2.3-4ab.4c-6.10-11

Odp.: 11 (Svým andělům vydal o tobě příkaz, aby tě střežili na všech tvých cestách.)

Ev.: Mt 18,1-5.10

Pátek 3. 10. – ferie

1. čt.: Bar 1,15-22

Ž 79(78),1-2.3-5.8.9

Odp.: 9bc (Pro slávu svého jména vysvobod' nás, Bože!)

Ev.: Lk 10,13-16

Sobota 4. 10. – památka sv. Františka z Assisi

1. čt.: Bar 4,5-12.27-29

Ž 69(68),33-35.36-37

Odp.: 34a (Hospodin slyší chudáky.)

Ev.: Lk 10,17-24

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 28. 9.	PO 29. 9.	ÚT 30. 9.	ST 1. 10.	ČT 2. 10.	PÁ 3. 10.	SO 4. 10.
Antifona	1527	1533	1734	1741	1543	996	1754
Žalm	786	783	783	786	783	784	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1527	1533	1734	1742	1543	997	1551
Antifony	1528	1534	950	965	1544	998	1014
Žalmy	813	813	950	965	813	998	1014
Kr. čtení a zpěv	1528	1534	1735	1743	1544	1001	1756
Antifona k Zach. kantiku	1529	1535	1735	1542	1544	1002	1551
Prosby	1529	1535	1724	1744	1545	1002	1757
Záv. modlitba	1529	1535	1541	1542	1545	1002	1552
Modlitba během dne:							
Hymnus	792	792	954	970	986	1003	1018
Antifony	1529	1535	955	971	987	1004	1019
Žalmy	818	940	955	971	987	1004	1019
Krátké čtení	1530	1536	957	973	1545	1006	1021
Záv. modlitba	1529	1535	957	973	1545	1006	1022
Nešpory:							
Hymnus	1525	1531	1537	1736	1746	1537	1008
Antifony	1703	1531	1537	960	976	1546	1009
Žalmy	1703	1715	1537	960	976	1547	1009
Kr. čtení a zpěv	1526	1531	1540	1737	1749	1549	1011
Ant. ke kant. P. M.	1526	1532	1540	1737	1542	1549	1011
Prosby	1526	1532	1540	1731	1750	1549	1011
Záv. modlitba	1529	1529	1535	1541	1542	1545	1012
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

DOTISK

P. MUDr. Ladislav Kubíček:
VELKÉ TAJEMSTVÍ - MANŽELSTVÍ JAKO
UMĚLECKÉ DÍLO

Tato publikace není vyčerpávající odbornou prací. Je to pouze zamyšlení. Neobrací se na ateisty, matrimology anebo teologické kritiky. Je určena především věřícím, kteří chtějí plnohodnotně prožít svůj pozemský život, manželství nevyjímaje. Autor je nejen knězem, ale má také dlouholetou zkušenost z lékařské praxe. Mimo svou pastorační činnost se zabývá řešením případů hraničních oblastí gynekologie, psychosomatických nemocí, psychiatrie duchovního života.

*Matice cyrilometodějská s. r. o., dotisk druhého vydání,
 brož., 196x122 mm, 54 stran, 53 Kč*

ké dospělým. V rodinách mohou být jako pamětní opora k uvědomění si liturgických textů, homilie, jako orientace a posila pro ty, kdo se nemohli zúčastnit mše svaté.

K dostání jsou tři druhy ilustrací: k nedělnímu evangeliu, k 1. nedělnímu čtení a k svatým daného období. Obrázky jsou zasílány ve čtyřtýdenních cyklech, **cena jedné ilustrace je 1 Kč**. Ke každé zásilce je účtováno poštovné. Je možno objednat jakékoliv množství (i po jednom kusu z každého druhu), a to na adrese Matice cyrilometodějské s. r. o. (viz níže).

A6, cena 4 Kč za sadu (4x jeden druh)

OBRÁZKY

Zdirad J. K. Čech: SOUBOR ILUSTRACÍ
K JEDNOTLIVÝM NEDĚLNÍM LEKCÍM

Ilustrace vycházející z biblického textu vždy obsahují klíčové verš lekce a údaj k vyhledávání v Písmu svatém. Obrázky je možné rozdávat dětem při výuce náboženství, při přípravě na nedělní liturgii nebo zase při případné reflexi. Často se dávají dětem po mši svaté. S obrázkem v ruce se dítě snáze zorientuje v množství zážitků a dokáže promyšleně odpovědět na oblíbený dotaz dospělých, o čem dnes bylo kázání. Obrázky mohou posloužit ta-

Sv. Terezie od Ježíše:
NAD VELEPÍSNÍ A JINÉ SPISY
Přeložil Josef Kolářek

Nad Velepísní je známý traktát o modlitbě na základě několika veršů z biblické knihy Písně písní. Následují Zvolání duše k Bohu, která Terezii vnukal Ježíš po svatém přijímání. Na závěr jsou připojeny Duchovní relace, které napsala Terezie, aby se podělila s jinými o milosti, které obdržela od Boha.

*Karmelitánské nakladatelství,
 brož., zúž. A5, 156 stran, 139 Kč*

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1;
tel.: 585 405 431, fax: 585 222 803, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
 147/2002
 P.P.

TZ

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.

SVETLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci. Číslo 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou budy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udeřovatel schválení se ztožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc I; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; http://www.maticecm.cz/svetlo; objednávky týdeníku a knih, inzercí: knihy@maticecm.cz). Registrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinových zásielok povolené SF, s. p. ZSRF Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanova, Medzgorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádane nezveřejněné příspěvky nevracíme.